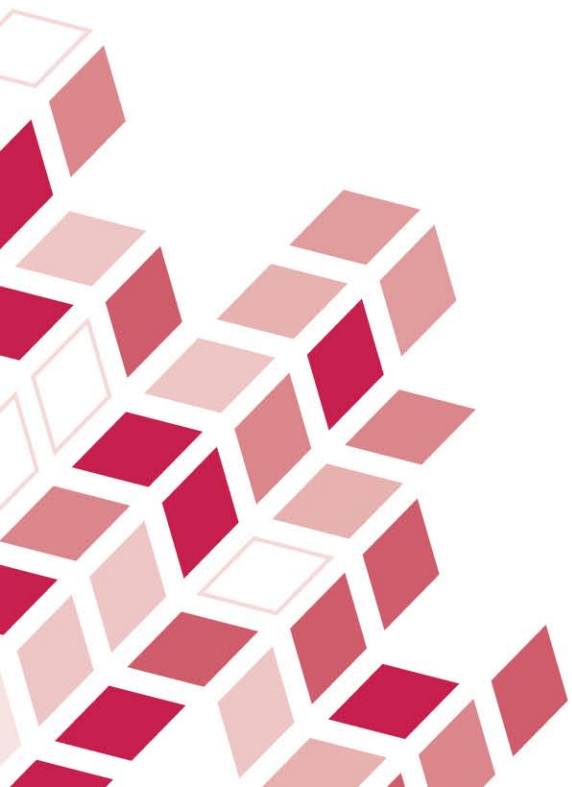

NOKUTs tilsynsrapporter

Handelshøyskolen BI Akkreditering som vitenskapelig høyskole

Januar 2008

Handelshøyskolen BI

Søknad om akkreditering som vitenskapelig høyskole

Sakkyndig rapport 30.1.2008

NOKUTs rapporter
ISSN [1501-9640]

Forord

Komiteen som har vurdert søknaden fra Handelshøyskolen BI om akkreditering som vitenskapelig høyskole, legger med dette fram sin rapport.

Komiteen har foretatt sine vurderinger ut fra kriteriene i kapittel 3 § 3-2 i forskrift om standarder og kriterier for akkreditering av studier og kriterier for akkreditering av institusjoner i norsk høgre utdanning, slik disse ble vedtatt av NOKUT 25. januar 2006.

Komiteen takker Handelshøyskolen BI for godt samarbeid før og under institusjonsbesøkene og for stor imøtekommenhet med raske tilbakemeldinger på spørsmål og problemstillinger som har dukket opp underveis.

Komiteens innstilling er enstemmig.

Oslo, 30. januar 2008.

Alf Erling Risa
professor
Universitetet i Bergen
komiteens leder

Bengt Stymne
professor
Handelshögskolan i Stockholm

Carsten Sørensen
professor
Handelshøjskolen i København

Karen Junker
utdanningsdirektør
Fylkesmannen i Aust-Agder

Gunnveig Grødeland
student/stipendiat
Universitetet i Oslo

A) BAKGRUNN OG GRUNNLAG FOR VURDERINGEN.....	5
Bakgrunn.....	5
Kort beskrivelse av institusjonen	5
Grunnlaget for vurderingen.....	6
Organisering av rapporten.....	7
B) SAMMENDRAG OG TILRÅDING.....	8
C) SAKKYNDIGES VURDERING	10
1. Institusjonens primærvirksomhet.....	10
1.1 Beskrivelse.....	10
1.2 Vurdering.....	11
1.3 Konklusjon og anbefaling	11
2. Infrastruktur og organisering	12
2.1 Beskrivelse.....	12
2.1.1 Organisasjonsbeskrivelse.....	13
i. Beslutningsstruktur	14
ii. Den vertikale linjeorganisasjonen	15
iii. De horisontale utdanningsprogrammene	15
2.1.2. Analyse av personalstruktur og produktivitet.....	16
i. Produktivitet.....	16
ii. Personalstruktur.....	17
2.1.3. Analyse av undervisningskvalitet og personalutvikling.....	18
i. Kvalitet	18
ii. Personalutvikling.....	19
2.1.4 Beskrivelse av infrastrukturen.....	19
2.1.5 Beskrivelse av studentinnflytelse og studentvelferd	19
2.2. Vurdering.....	20
i. Personale og organisering.....	20
ii. Studentservice.....	21
iii. Infrastruktur.....	21
iv. Personalutvikling.....	21
2.3. Konklusjon og anbefaling	22
3. Forskning og faglig virksomhet.....	23
3.1 Beskrivelse.....	23
3.2. Vurdering.....	24
3.3. Konklusjon og anbefaling	24
4. Faglig personale.	25
4.1 Beskrivelse.....	25
4.2. Vurdering.....	27
4.3. Konklusjon og anbefaling	28
5. Studietilbud	29
5.1 Beskrivelse.....	29
5.2. Vurdering.....	30
5.3 Konklusjon og anbefaling	30
6. Forskerutdanning.....	31
6.1 Beskrivelse.....	31
6.2 Vurdering.....	32
6.3 Konklusjon og anbefaling	32
7. Nasjonale og internasjonal nettverk	33
7.1 Beskrivelse.....	33
7.2 Vurdering.....	34
7.3 Konklusjon og anbefaling	34
8. Fagbibliotek	35
8.1 Beskrivelse.....	35

8.2 Vurdering.....	35
8.3 Konklusjon og anbefaling	35
D) KONKLUSJON – Tilfredsstiller søknaden kriteriene?	36
Komiteens anbefalinger for videre utvikling	37
E) APPENDIKS.....	38
Sakkyndig komité	38
Komiteens mandat	38
NOKUTs forskrift	39
Oversikt over dokumentasjonen som fulgte søknaden fra Handelshøyskolen BI	40
Program for institusjonsbesøkene	41
Studenter, studiesteder og studieformer (2005-06).....	42

A) BAKGRUNN OG GRUNNLAG FOR VURDERINGEN

Bakgrunn

Handelshøyskolen BI søkte 24.februar 2005 om å bli akkreditert som vitenskapelig høyskole. På grunn av interne omorganiseringer i BI, og i forståelse med NOKUT, ble søknaden mot slutten av 2005 stilt i bero. Etter en større gjennomgang av sin strategi for fremtidens BI fremmet styret ny søknad om akkreditering som vitenskapelig høyskole den 30. juni 2007. Den nye søknaden erstattet i sin helhet søknaden fra 2005. Søknaden av 30. juni 2007 er derfor lagt til grunn for NOKUTs videre behandling. En oversikt over dokumentasjonen som fulgte søknaden fra Handelshøyskolen BI finnes i E) Appendiks.

Godkjenning av BIs kvalitetssikringssystem er en forutsetning for at søknaden om akkreditering som vitenskapelig høyskole kan behandles. Kvalitetssikringssystemet ved BI ble godkjent av styret i NOKUT 16. juni 2004. Sakkyndig rapport om kvalitetssikringssystemet ved BI finnes tilgjengelig på <http://www.nokut.no/sw8854.asp>

Kort beskrivelse av institusjonen

Bedriftsøkonomisk institutt (BI) ble etablert som aksjeselskap av Finn Øyen og hans partner Jens Rosef i 1943. I 1946 lanseres BIs første dagstudium, som går over 2 år. I 1959 tilbys studier for første gang utenfor Oslo gjennom lanseringen av undervisning i bedriftsøkonomi i Drammen. Etter hvert blir også lignende tilbud etablert ved andre samarbeidende skoler. Fra 1964 satser BI på fast tilsatte forelesere og ansetter sine 5 første studierektorer. Fra 1968 utvides dagstudiet fra 2 til 3 år, og får navnet diplomøkonomstudiet. Kveldsstudiet fikk navnet bedriftsøkonomistudiet. Fra 1969 mottar BI statstøtte for sine dagstudier, og skolen blir omdannet fra en privateid bedrift til en non-profit stiftelse. Dette gir en kraftig stimulans til faglig opprusting. Utover i 70- og 80-årene utvides kursporteføljen, professorer og annet høyt kvalifisert vitenskapelig personale blir tilsatt i økende grad og i 1985 gis BI rett til å tildele siviløkonomtittelen. Samme år oppretter BI sitt nasjonale nettverk av regionale høyskoler, og i 1987 gis det tilbud om treårige utdanninger ved alle disse. I 1990 får BI godkjent sine første masterstudier; Master of Business Administration og Master of Science. Merkenavnet Handelshøyskolen BI blir etablert. På 90-tallet utvikles partnerskapsavtaler og samarbeid med mellomstore og internasjonalt orienterte bedrifter, og det satses på etter- og videreutdanningsaktivitet rettet mot denne type behov både i privat og offentlig sektor. En rekke fusjoner gjennomføres og samarbeidsavtaler etableres. Nye mastergrader godkjennes og BI får i 1998 retten til å tildele graden dr.oecon. Samme år vedtar BI stiftelsens styre navneendring på en rekke sentrale enheter. Utover 2000-tallet skjer det nye fusjoner, videre satsing på utdanningstilbud i utlandet, denne gangen i Litauen, og i 2005 samling av alle BIs aktiviteter i Oslo-området i nytt kunnskapsbygg i Nydalen. Som en del av den videre satsingen på utvikling av kvaliteten i sine utdanningstilbud, sin forskning og formidling beslutter Handelshøyskolen BI i 2006 å opprettholde studiestedene i Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger, Agder og Buskerud, mens studiestedene i Lillestrøm, Gjøvik, Vestfold, Telemark, Tromsø, Østfold og Ålesund blir besluttet lagt ned.

Høsten 2006 var det registrert ca 18400 studenter ved Handelshøyskolen BI, inkludert de studiestedene som er under utfasing. For tiden er det ca 80 doktorgradsstudenter. En oversikt over antall studenter ved BIs ulike studiesteder (2005-2006) finnes i tabell på side 42 i E) Appendiks.

Stiftelsen BI ledes av et styre som består av 8 medlemmer, hvorav 4 er eksterne. Styret har det overordnede tilsyn med driften av Handelshøyskolen BI, og vedtar stiftelsens statutter og overordnet regelverk om avleggelse og gjennomføring av eksamener. Styret tilsetter rektor, ser til at det utarbeides og behandler, strategiske planer, vedtar budsjetter, fastsetter

regnskap og er øverste beslutningsnivå i alle viktige saker. Styret behandler saker som ankes fra Kollegiet.

Kollegiet er BIs høyeste faglige organ, og har myndighet i henhold til fullmakt fra styret. Det fastsetter innholdet i BIs utdanningstilbud, regler for opptak, fritak, eksamener, sensur og andre studieadministrative forhold, samt kompetanseprofil for faglige medarbeidere.

Nærmere gjennomgang av BIs organisasjon, styrende organer, funksjon, sammensetning mv. blir gjort i rapportens del C 2.

Handelshøyskolen BI er i dag organisert i følgende institutter:

Institutt for finansiell økonomi
Institutt for innovasjon og økonomisk organisering
Institutt for kommunikasjon, kultur og språk
Institutt for ledelse og organisasjon
Institutt for markedsføring
Institutt for offentlige styringsformer
Institutt for regnskap, revisjon og jus
Institutt for samfunnsøkonomi
Institutt for strategi og logistikk

Gjennom disse instituttene tilbys det inneværende studieår 16 forskjellige bachelorstudier, 6 masterstudier, to femårige integrerte mastergrader og 5 doktorgradsprogram, samt 30 etter- og videreutdanningsprogrammer.

Ytterligere opplysninger om instituttene og tilbudene de gir, kan finnes på www.bi.no/institutter

Grunnlaget for vurderingen

Hovedgrunnlaget for den sakkyndige komiteens vurdering er søknaden av 30. juni 2007 fra Handelshøyskolen BI om å bli akkreditert som vitenskapelig høyskole. Søknaden var i utgangspunktet så godt opplyst at det ikke var behov for komiteen å be om supplerende opplysninger. En fullstendig oversikt over dokumentasjonen som har vært forelagt komiteen finnes under E) Appendiks, side 40.

Komiteen er også blitt gjort kjent med rapporten som ble avgitt etter evaluering av kvalitetssikringssystemet ved Handelshøyskolen BI juni 2004.

Det formelle vurderingsgrunnlaget til komiteen er:

- Lov om universiteter og høyskoler av 1.8.2005
- Kunnskapsdepartementets forskrift om akkreditering, evaluering og godkjenning etter lov om universiteter og høyskoler av 8.9.2005
- Forskrift om standarder og kriterier for akkreditering av studier og kriterier for akkreditering av institusjoner og i norsk høyere utdanning, vedtatt av NOKUT 25.1.2006

Søknaden fra Handelshøyskolen BI er vurdert etter NOKUTs forskrift om standarder og kriterier for akkreditering av studier og kriterier for akkreditering av institusjoner i norsk høyere utdanning, kap. 3 § 3-2 Kriterier for akkreditering som vitenskapelig høyskole.

Komiteen har under akkrediteringsprosessen gjennomført tre besøk ved BI. Det første fant sted ved BI Nydalen 5.-7. november, de to andre, henholdsvis ved BI Buskerud og BI Trondheim, den 14. og 15. november 2007.

Under besøket i Nydalen møtte komiteen BIs ledelse, styreleder og utvalgte styremedlemmer, studentledelsen, menige studenter på alle nivåer, faglig ledelse,

forskningsledelse, representanter for doktorgradsprogrammet, ledelsen av internasjonal virksomhet, faglig ansatte, ansvarlige for fjernundervisningen og nettverksmodellen, bibliotekpersonale, administrative ledere og representanter for samfunns- og næringsliv som brukere av BIs tilbud; til sammen mer enn 70 personer.

Under besøkene i Drammen og Trondheim møtte komiteen representanter for den lokale ledelsen, studenter med tillitsverv, menige studenter, faglig stab og eksterne brukere av BIs tilbud; til sammen mer enn 50 personer.

Det fullstendige programmet for institusjonsbesøkene finnes under E) Appendiks, side 41.

Komiteen har hatt møter i forkant av og i forbindelse med institusjonsbesøkene, samt et heldagsmøte fredag den 16. november.

Organisering av rapporten

De sakkyndiges vurderinger er samlet i rapportens del C). Rapportstrukturen følger punkt for punkt NOKUTs kriterier for akkreditering som vitenskapelig høyskole. Disse kriteriene er gjengitt på side 40 i rapportens del E) Appendiks.

Etter komiteens skjønn er NOKUTs kriterier i hovedsak velegnet som grunnlag for vurdering av en søknad om status som vitenskapelig høyskole. Imidlertid har komiteen måttet bruke mye tid og energi på drøftingen av nettverksmodellen, om den, slik den er utformet og praktiseres ved BI, vil kunne oppfylle kravene til forskningsbasert undervisning, som skal gjelde alle studier, enten de gis i Nydalen eller ved ett av de fem regionale studiestedene.

De enkelte avsnitt i del C er gitt en tredelt disposisjon med beskrivelse, vurdering og konklusjon med anbefalinger for videre utvikling. Beskrivelsene er i hovedsak hentet fra søknaden, BIs websider og informasjon som kom frem under institusjonsbesøkene.

Rapportens del B) oppsummerer komiteens vurderinger og tilrådninger. Konklusjonen finnes i rapportens del D); her er det også gitt en samlet fremstilling av komiteens anbefalinger for institusjonens videre utvikling.

B) SAMMENDRAG OG TILRÅDING

Komiteen har gjennomgått og vurdert den meget veldokumenterte og fyldige søknaden fra Handelshøyskolen BI. Søknadens utforming er forbilledlig og det har ikke vært nødvendig å be om suppleringer. Komiteen har gjennomført et tre dagers institusjonsbesøk ved hovedkvarteret i Nydalen, og deretter to endags besøk ved hhv BI Drammen og BI Trondheim. Rapporten er utarbeidet på grunnlag av en grundig analyse av søknaden og inntrykkene fra institusjonsbesøkene ved tre av studiestedene i BIs nettverksmodell.

BIs søknad er vurdert etter Kapittel 3 § 3-2 i NOKUTs forskrift om standarder og kriterier for akkreditering av studier og kriterier for akkreditering av institusjoner i norsk høyere utdanning, vedtatt av NOKUT 25.1.2006.

Komiteen finner at BIs primærvirksomhet oppfyller forskriftens krav. BI har en klar og vel gjennomtenkt visjon og målsetting for institusjonen som vitenskapelig høyskole.

Institusjonen har en god infrastruktur for å gi høyere utdanning og drive forskning og formidling. Handelshøyskolen BI skiller seg organisatorisk fra de fleste andre høyere utdanningsinstitusjoner i Norge gjennom sin eierform, sin markedsorientering og sin nettverksmodell. Basert på sine analyser konkluderer komiteen med at måten nettverksmodellen praktiseres og kvalitetsikres på, synes å borge for at studiene, enten de gis i Nydalen eller ved en av de andre studiestedene, er forskningsbasert og av lik kvalitet.

Forskningskvalifikasjonene ved Handelshøyskolen BI er imidlertid svært ulikt fordelt. Så å si alt akademisk kvalifisert forskningspersonale er samlet i BIs hovedkvarter i Nydalen. Det vil si at studiestedene utenom Nydalen i det daglige mangler et vitenskapelig fagmiljø med kapasitet til å organisere og drive ambisiøse forskningsprosjekter. Men vurdert som én institusjon, og ut fra en helhetsvurdering av nettverksmodellen, er det komiteens oppfatning at BI tilfredsstillt forskriftens krav om å ha kvalifiserte ansatte i undervisnings- og forskerstillinger på de fagområder som inngår i studiene.

Forskningsstrategi og mål for FoU-virksomheten, slik den er nedfelt i strategier, planer og budsjetter, er godt dokumentert og tilfredsstillt kriteriene som ligger til grunn. Søknaden dokumenterer at BI hevder seg godt mht forskning og faglig virksomhet sammenlignet med andre høyere utdanningsinstitusjoner på samme nivå både nasjonalt og internasjonalt.

Når det gjelder studietilbud til og med mastergrad, kan de grovt sett deles inn i to hovedgrupper; en med økonomisk-administrativ basis, og en med markedsføringsbasis. BI tilbyr 16 bachelorprogram og 8 masterprogram, har hatt selvstendig rett til å uteksaminere lavere grads kandidater i flere tiår og har uteksaminert høyere grads kandidater siden først på 1990-tallet.

BI har drevet forskerutdanning i 14 år, de første fem årene i samarbeid med andre institusjoner, og har siden 1998 hatt selvstendig rett til å tildele doktorgraden. I dag har BI fem doktorgradsretninger med i alt 79 stipendiater og har jevnlig opptak av nye studenter. I perioden 2004-2006 ble 26 kandidater kreert til doktorer ved BI. BI har ellers et omfattende samarbeidsnettverk omkring forskerutdanning både nasjonalt og internasjonalt.

BI har formelle samarbeidsavtaler med mer enn 140 utenlandske universiteter og høyskoler. I all hovedsak er avtalene knyttet til utveksling av studenter. I samarbeid med universiteter i Kina, Singapore og Litauen tilbyr BI bachelorutdanning, MBA-studier og masterutdanning. Faglig ansatte ved BI har et relativt omfattende undervisningsengasjement ved andre høyskoler, samtidig som tilsatte ved andre høyskoler gir undervisning gjennom BIs nettverksmodell. BI er ellers medlem i en rekke internasjonale organisasjoner og nettverk. Forsknings samarbeidet er i mindre grad institusjonalisert, men blir i større grad etablert gjennom bygging av personlige nettverk "nedenfra og opp".

De tre studiestedene som komiteen besøkte, var alle lokalisert i nye, moderne bygg, i stor grad utformet nettopp for undervisnings- og læringsformål. Lokalene har alle de fasiliteter som en forventer av et moderne undervisningsbygg, med auditorier, seminar- og grupperom, datasaler og individuelle studentarbeidsplasser, flere av stedene bygget rundt et moderne læringssenter (bibliotek). BIs bibliotekressurser ledes og koordineres fra biblioteket ved BI Nydalen. Dette kan tilby en boksamling på 28000 bind, over 13000 abonnement på tidsskrifter og 83 databaser. Med sin nettverksmodell har BI satset sterkt på gode elektroniske bibliotekløsninger. Blant bibliotekets 29 ansatte er det oppnevnt kontaktbibliotekarere som har ansvar for kontakt inn mot de respektive instituttene. Dette sikrer at biblioteket skaffer tilgang på oppdaterte og relevante informasjonskilder i tradisjonell eller elektronisk innpakning. Biblioteket tilbyr opplæring og veiledning til studenter og ansatte i bruk av informasjonskilder og søkeverktøy.

På dette grunnlag tilrår en enstemmig sakkyndig komité at Handelshøyskolen BI blir akkreditert som vitenskapelig høyskole.

Anbefalinger om BIs egen videreutvikling finnes i rapportens del D).

C) SAKKYNDIGES VURDERING

1. Institusjonens primærvirksomhet

Institusjonens primærvirksomhet skal være høyere utdanning, forskning og faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid samt formidling.

1.1 Beskrivelse

Et særtrekk som skiller Handelshøyskolen BI fra de fleste andre vitenskapelige høyskoler i Norge, er at BI er en selveiende stiftelse, og at den vesentligste delen av inntektene kommer fra studieavgifter fra studentene og andre etterspørrere av BIs tjenester. Formålet med BIs virksomhet er nedfelt i § 2 i stiftelsens statutter der det heter at:

”Handelshøyskolen BIs formål er utdanning og forskning på høyt internasjonalt nivå innen ledelse, administrasjon, økonomi og markedsføring.”

Dette blir utdypet i BIs strategiske plan 2007-2010 der virksomhetsidé og samfunnsoppdrag blir formulert slik:

”BI er en handelshøyskole som både nasjonalt og internasjonalt skaper forskningsbasert livslang læring i nært samspill med studenter, næringslivet og det offentlige, på en måte som gir BI økonomisk kraft til å videreutvikle sin faglige styrke til beste for brukerne.”

BIs utdanningsvirksomhet omfatter i studieåret 2006-2007 bl.a. 16 bachelorstudier, to femårige sivilstudier (3+2) og seks masterstudier. Ett av bachelorstudiene, fem av masterstudiene og masterdelen av begge sivilstudiene undervises på engelsk. De to femårige sivilstudiene er siviløkonomstudiet og sivilmarkedsførerstudiet. Videre tilbyr BI fem forskerutdanninger som fører frem til graden ph.d. i løpet av fire år. 25 % av stipendiatperioden er pliktarbeid for institusjonen i form av undervisning, veiledning og forskning utenom eget doktorgradsarbeid.

Undervisningen er fra 2008 lokalisert til seks studiesteder i Oslo, Drammen, Kristiansand, Stavanger, Bergen og Trondheim. Sentrum og faglig tyngdepunkt i nettverket er BIs campus i Nydalen i Oslo, men det er nettverket av disse seks studiestedene, betraktet som ett BI, som søkes akkreditert som én vitenskapelig høyskole. I tillegg til denne aktiviteten har BI en betydelig internasjonal utdanningsvirksomhet i samarbeid med universiteter i Kina, Singapore, Litauen m.fl. Denne virksomheten inngår imidlertid ikke i det som komiteen i denne sammenheng omtaler som primærvirksomheten.

Forskningsvirksomheten ved BI foregår i regi av instituttene. Forskningssentrene er viktige redskaper for formulering og promotering av forskningsprosjekter, eksempelvis innen oppdragsforskning, og for samarbeid på tvers av instituttene. Mer enn 50 % av BIs forskning foregår imidlertid utenom forskningssentrene. Allokering av tid og ressurser til forskning for de som er ansatt i forskerstillinger, svarer til vanlig praksis i det norske universitets- og høyskolesystemet.

En forskjell på BI og statlige vitenskapelige høyskoler i Norge er at BI i større grad differensierer arbeidsoppgaver blant de ansatte. Et slikt særtrekk er et stort antall deltidsansatte høyskoleforelesere som ofte har bakgrunn fra næringslivet, og som kun underviser uten samtidig å ha forskningsoppgaver på BI. Dette kan bidra både til å bringe mer relevans inn i undervisningen og å styrke BIs kontaktflate ut mot næringslivet.

1.2 Vurdering

Som det fremgår av ovenstående, er BIs primæraktivitet å gi høyere utdanning, forske, drive faglig utviklingsarbeid og formidle. Komiteen ser at noen av BIs særtrekk er stiftelsesformen, markedsorienteringen, nettverksorganiseringen og spesialisering i arbeidsoppgaver. Et annet særtrekk er høy produktivitet i undervisningen målt ved avlagte studiepoeng pr. ansatt. Et nærliggende spørsmål blir da om hensyn til inntjening i markedet går foran krav til kvalitet i utdanningen? BIs ledelse peker på at nettverksmodellen gir muligheter for å ta ut betydelige stordriftsfordeler samtidig som at spesialisering i arbeidsoppgaver blant de ansatte gir mer effektiv undervisning.

Dette synes å være relevante momenter, men arbeidsdelingen og nettverksorganiseringen gir også andre utfordringer. Når mestedelen av den tunge vitenskapelige kompetansen er lokalisert i Nydalen, og en stor del av undervisningen blir gitt av høyskoleforelesere uten vitenskapelig kompetanse, kan en spørre om det faglige tilbudet er tilstrekkelig homogent i alle deler av virksomheten? BI har satt i verk omfattende kvalitetssikringssystemer for å ta vare på disse utfordringene og komiteen vil komme tilbake til grundigere gjennomganger av dette etter hvert i rapporten.

Én indikasjon på kvaliteten i en utdanning kan en få ved å spørre studenter og arbeidsgivere om deres vurdering av studienes relevans. Komiteens inntrykk, etter en rekke intervjuer med studenter og arbeidsgivere fra privat og offentlig sektor, er at BIs studietilbud blir vurdert til å ha høy kvalitet og relevans.

Forskningsaktiviteten til de ansatte i vitenskapelige stillinger varierer en god del. Dette kan dels skyldes utstrakt spesialisering, men reflekterer først og fremst at det er vanlig at forskningsproduktivitet varierer svært mye i alle forskningsmiljøer. I gjennomsnitt holder BIs forskningskvalitet og -kvantitet god standard.

1.3 Konklusjon og anbefaling

På bakgrunn av ovenstående beskrivelse og vurdering trekker komiteen den slutning at BIs primærvirksomhet i dag er høyere utdanning, forskning, og faglig utviklingsarbeid, samt formidling. BI oppfylder således kravene i forskriftens § 3-2a 1).

Komiteens lesning av søknaden og senere institusjonsbesøk bekrefter vår oppfatning av at dette kravet i forskriften er oppfylt også i praksis. Komiteens inntrykk etter institusjonsbesøkene er at BI vil arbeide for å heve kompetansenivået slik at en større del av staben er ansatt i vitenskapelige stillinger som krever doktorgradskompetanse, og at grunnlaget for å gi forskningsbasert undervisning på denne måten blir styrket. Komiteen støtter BI i et slikt veivalg.

2. Infrastruktur og organisering

Institusjonens organisering og infrastruktur skal være tilpasset virksomheten.

- 1. Institusjonen skal ha personale, utstyr og lokaler som er tilpasset primærvirksomheten.**
- 2. Institusjonen skal ha ressurser og fasiliteter som gjør den i stand til å yte god informasjon, gode administrative studenttjenester og god studentvelferd.**
- 3. Institusjonen skal ha tilstrekkelige og egnede undervisningslokaler, undervisningsutstyr og arbeidsplasser for studentene.**
- 4. Institusjonen skal utvikle fagpersonalet og undervisningen i samsvar med studentenes behov og fagets nasjonale og internasjonale utvikling.**

2.1 Beskrivelse

Handelshøyskolen BI har fire organisatoriske karakteristika som gjør at den på vesentlige punkter skiller seg fra de fleste andre høyere utdanningsinstitusjoner i Norge:

1. Juridisk er BI en stiftelse, der verken staten eller noen annen interessent er eier. BI eier med andre ord seg selv. Styret utnevner selv sine eksterne medlemmer, mens interne medlemmer (halvparten av medlemmene) velges ved urnevalg.
2. BI operer i et marked og er, i likhet med konkurranseutsatte bedrifter, avhengige av å kunne selge utdanning til studenter og bedriftskunder til en pris som dekker kostnadene. Dette til forskjell fra de fleste andre norske institusjoner for høyere utdanning som i hovedsak er budsjettstyrte gjennom bevilgninger fra staten.
3. BI har høyere produktivitet enn tilsvarende statlige utdanningsinstitusjoner regnet i antall produserte studiepoeng pr ansatt.
4. BI bruker termen "nettverksmodell" for sin måte å organisere seg på. Fra 2008 vil dette nettverket bestå av et hovedkvarter i Nydalen, Oslo, samt fem studiesteder i hhv Bergen, Drammen, Kristiansand, Stavanger og Trondheim.

På denne bakgrunn har komiteen konsentrert sin granskning på vurderingen av to spørsmål som henger nøye sammen:

1. Har BI et fagpersonale som er tilstrekkelig stort og godt nok vitenskapelig kvalifisert til å gi en forskningsbasert utdanning til det store antall studenter som uteksamineres hvert år?
2. Makter nettverksmodellen å levere samme kvalitet på utdanningen enten den foregår ved hovedkvarteret i Nydalen eller ved ett av de andre studiestedene?

Beskrivelsen av organisering og infrastruktur i det følgende er relativt omfattende ettersom BIs oppbygging avviker fra det som er vanlig ved europeiske universiteter og handelshøyskoler. Beskrivelsen er delt inn i følgende underavsnitt.

2.1.1 Organisasjonsbeskrivelse

2.1.2 Analyse av personalstruktur og produktivitet

2.1.3 Analyse av undervisningskvalitet og personalutvikling

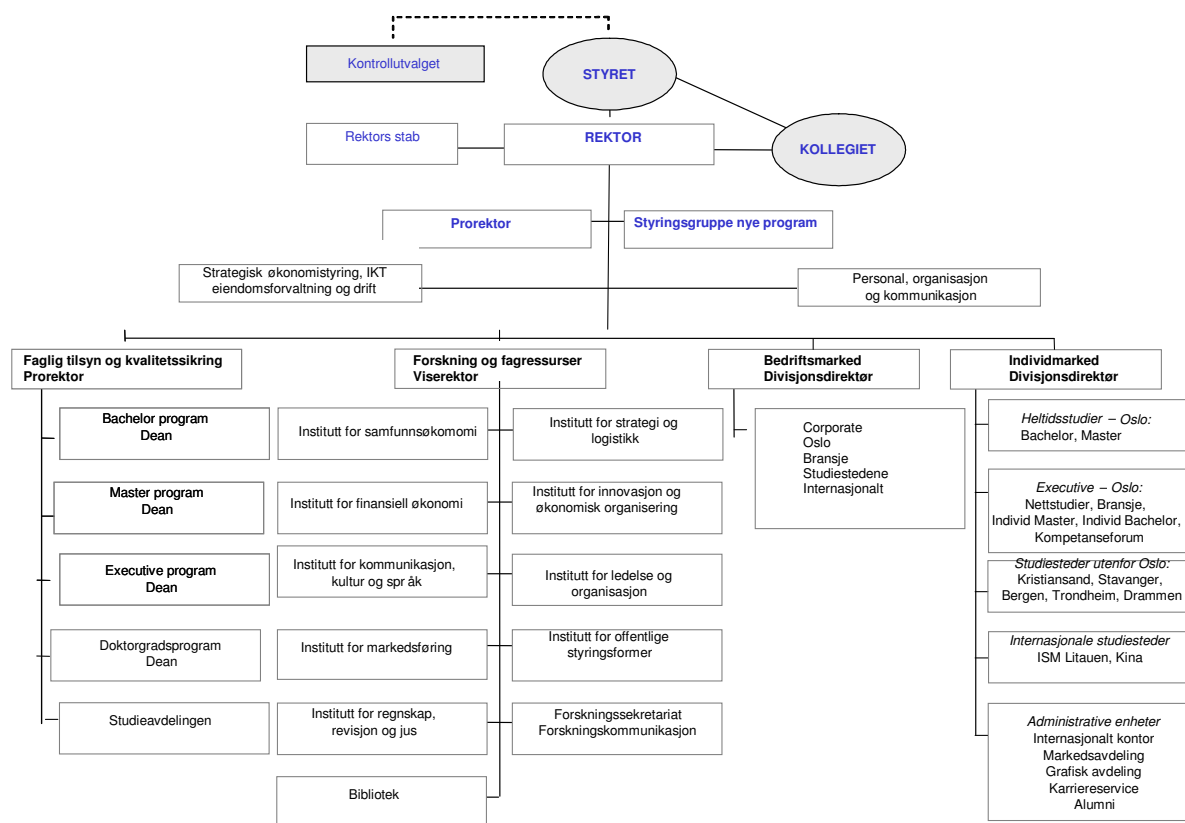
2.1.4 Beskrivelse av infrastrukturen

2.1.5 Beskrivelse av studentinnflytelse og studentvelferd

2.1.1 Organisasjonsbeskrivelse

”Nettverksorganisasjonen bestående av seks studiesteder er BIs mest utpregede særtrekk” heter det i søknaden (s 6). Mens de fleste universiteter er disiplinorganisert, er grunnstrukturen i BI geografisk spredte enheter underordnet et hovedkvarter. En hovedoppgave for organisasjonen er å levere utdanning til ulike markeder. Utover å ha de vanlige ledelsesfunksjonene samt drive forskning og utvikling, har hovedkvarteret i Nydalen ansvaret for å levere utdanning til Oslo-regionen, til andre markeder som ikke dekkes av de andre studiestedene og til kunder i privat og offentlig næringsliv og forvaltning. Nettverket omfatter ikke bare BIs faste personalstab, men også et stort antall ”høyskoleforelesere”, som har sin hovedstilling hos andre arbeidsgivere innenfor næringsliv, forvaltning og høyere utdanning. Høyskoleforeleserne gir modulundervisning på timelærerbasis i større og mindre grad ved alle BIs studiesteder.

Figur 1 Hovedtrekkene i BIs organisasjon etter skisse fra august 2007

Utover hovedkvarteret i Nydalen er det pr. i dag tolv lokale studiesteder. Syv av disse er under nedlegging. De seks gjenværende studiestedene, Nydalen medregnet, vil utgjøre nettverksorganisasjonen fra 2008. Omorganiseringen begrunnes med at BI vil styrke ressursene i de gjenværende enhetene. Bl.a. er 14 nye vitenskapelige stillinger under utlysning og tilsetning ved de fem studiestedene utenom hovedkvarteret i Nydalen. Figur 1 viser hovedtrekkene i BIs organisasjon.

i. Beslutningsstruktur

Styret

BI er en selveiende stiftelse. Det øverste organet er stiftelsens Styre. Av de åtte medlemmene utnevner styret selv fire som skal hentes utenfor BI. Styret velger leder og nestleder blant de fire. De fagtilsatte velger to medlemmer, det administrative personalet og studentene én hver. Styret tilsetter rektor, skal sørge for at det utarbeides en strategiplan, vedta budsjett og godkjenne regnskapene. Styret skal videre ha et fortløpende tilsyn med driften og vedtar stiftelsens statutter og overordnet regelverk. Styret beskriver seg som en aktiv og betydningsfull pådriver i det strategiarbeidet som har vært gjennomført ved BI de senere årene. Strategien omfatter flytting fra Sandvika til nye, spesialtilpassede lokaler i Oslo, styrking av forskningsressursene gjennom rekruttering av velrenommerte professorer, konsentrasjon av den distribuerte undervisningsaktiviteten til 5 i stedet for 12 regionale studiesteder, samt beslutning om å rekruttere ytterligere kvalifisert fagpersonale til disse.

Kontrollutvalget

Styret har formelt ikke ansvar for sin forvaltning overfor andre enn seg selv. En viss grad av tilsyn med styrets arbeid utøves likevel av en enhet som kalles Kontrollutvalget. Kontrollutvalget består av tre medlemmer. To av disse oppnevnes av utvalget selv og den tredje av kollegiet. Ett av medlemmene bør være jurist og de to andre bør ha sin hovedutdanning fra BI. Kontrollutvalget møtes to ganger pr. år i møter der også BIs ledelse er til stede. Da går man gjennom regnskapene, velger revisor og undersøker om styrets forvaltning er i overensstemmelse med lovbestemmelser og BIs vedtekter.

Læringsmiljøutvalget (LMU)

Under styret sorterer også LMU som skal gi styret råd om høyskolens læringsmiljø etter de bestemmelsene som ligger i Universitetslovens § 4-3. Utvalget består av 5 studenter og 5 administrativt personale. LMU fungerer som et samrådsorgan der vurderinger og forslag til tiltak skal oversendes berørte enheter og ellers være tilgjengelige for hele BI.

Rektor og rektors stab

Rektor er tilsatt av styret for å lede den daglige virksomheten ved BI. Prorektor er rektors stedfortreder. Rektor og prorektor er åremålstilsatt for en periode på fire år og kan tilsettes for ytterligere en fireårsperiode. Rektor har tilsettingsmyndighet. Ved uenighet mellom rektor og Kollegiet kan en gruppe på minst fem medlemmer bringe et vedtak eller en sak inn for styret.

I rektors stab inngår tre funksjoner (søknadens vedlegg 9, side 3): *Strategisk økonomistyrning*, som ledes av en økonomidirektør som har ansvaret for styringssystemet, regnskap og budsjettering, eiendomsforvaltning og internservice. *Personal, organisasjon og kommunikasjon* ledes av en organisasjonsdirektør som har ansvaret for personalpolitikk, kompetanse- og lederutvikling, organisasjonsutvikling og forhandlinger og inntil videre, også for informasjon. Den viktige *styringsgruppen for nye programmer* er ledet av rektor og skal vurdere forslag om nye, og nedlegging av eksisterende undervisningsprogram ut fra BIs strategiske, akademiske og forretningsmessige målsettinger. Alle tilsatte og studenter ved BI har rett til å fremme forslag. I styringsgruppen inngår prorektor, viserektor, økonomidirektør, direktørene for individ- og bedriftsmarkedene, samt to studentrepresentanter.

Kollegiet

Kollegiet ledes av rektor og har 14 medlemmer. Foruten rektor og prorektor inngår dean for hvert av de fire utdanningsprogrammene, to administrativt tilsatte, der den ene utnevnes av og blant direktørene ved de lokale studiestedene, samt to studenter valgt av studentene selv. Kollegiet fastsetter det faglige innholdet i BIs utdanningstilbud, regler for opptak, detaljerte bestemmelser bl.a. for ulike eksamener og hvorledes eksamen skal gjennomføres. Kollegiet

bestemmer kompetanseprofil og fastsetter tilsettingsreglement for de faglige medarbeiderne. Utover det kan rektor søke kollegiets råd i akademisk-faglige spørsmål. Om rektor eller minst fem medlemmer krever det, kan en sak oversendes til styret for avgjørelse. Kollegiet kan delegere beslutningsmyndighet i ulike saker til underliggende organisasjonsenheter. Kollegiet skal uttale seg til styret når det gjelder tilsetting av rektor og prorektor.

Bedrifts- og Arbeidsmiljøutvalget (BAMU)

BAMU er et samarbeidsorgan hjemlet i arbeidsmiljøloven. Utvalgets overordnede oppgave er å sørge for "gjennomføring av et fullt forsvarlig arbeidsmiljø i virksomheten" og skal følge utviklingen i spørsmål som gjelder arbeidstakernes sikkerhet, helse og velferd. Utvalget er sammensatt av fire fra BIs ledelse og fire fagforeningsrepresentanter.

ii. Den vertikale linjeorganisasjonen

Styringen av BI synes å skje innenfor rammen av en matrise. De menneskelige ressursene i form av fagpersonale forvaltes av enheten *forskning og fagressurser* ledet av *viserektor*. Den består av ni fagområder og, etter pågående organisasjonsendring, fem lokale studiesteder.

Institutt

Hvert av de ni fagområdene representeres av ett institutt. I instituttene finnes femten forskningssentre. "Åremålsstillingen" som *instituttleder* skal innehas av en "vitenskaplig ansatt i full stilling" (søknadens vedlegg 9 s 33). Instituttlederne utnevnes for fire år av viserektor og rapporterer til denne. Også biblioteket sorterer under viserektor. Instituttlederen har det overordnede ansvaret for rekruttering, disponering og utvikling av de menneskelige ressursene. Instituttlederen skal også fremme forslag om lønns plassering og videre personalutvikling. Instituttlederen skal videre ha tilsyn med kvaliteten av medarbeidernes innsats og med den utdannings- og forskningsvirksomhet som instituttet og forskningssentrene er engasjert i.

Lokale studiesteder

Hvert av de lokale studiestedene ledes av en *direktør*. Direktøren utnevner i samråd med viserektor en av de fagtilsatte i enheten til å fungere som *faglig leder* for en periode på fire år. Faglig leder skal være bindeleddet til BI sentralt og se til at høyskolens fagressurser utnyttes på beste måte i studiestedets virksomhet.

iii. De horisontale utdanningsprogrammene

Programområder

De ni instituttene som inngår i BIs vertikale linjeorganisasjon, knyttes sammen av fire horisontale *programområder*. Områdene omfatter utdanning til *Bachelor, Master og Doktor* samt *Executive Training*. De fire programområdene inngår i *enheten for faglig tilsyn og kvalitetssikring* som ledes av prorektor. For hvert program utnevner prorektor en av de fagtilsatte som dean for en periode på 3 år. Deanen er ansvarlig for ledelsen av eksisterende studieprogram og for å utvikle og godkjenne nye. Et bredt sammensatt *undervisningsutvalg*, der også studenter inngår, er knyttet til hvert av programmene.

Under hver dean sorterer en eller flere *associate dean*, som sammen med deanen har et helhetsansvar for utvikling, markedsføring, gjennomføring og kvalitetssikring av undervisningstilbudet (søknadens vedlegg 9, side 22 – 31). Ansvaret for utvikling av enkeltkurs og program ligger på *kurs- og programansvarlig*. Vedkommende utnevnes av instituttlederen og velges blant instituttets faglig kvalifiserte medarbeidere med fast tilsetting.

Lokalt programansvarlig

Ved hver lokalenhet finnes en *lokalt programansvarlig* for bachelorstudiene. Den programansvarlige, som skal være fagtilsatt, har ansvaret for at de faglige og vitenskapelige retningslinjene for kvaliteten på de utdanningstilbudene som studiestedet tilbyr, er oppfylt. Den programansvarlige skal sørge for at kursevalueringer blir gjennomført og plikter å rapportere eventuelle avvik og komme med forslag om hvordan de skal behandles.

Divisjonsdirektør for individmarkedet

Det operative og logistiske ansvaret for markedsføring og gjennomføring av utdanningstilbudene ligger hos *divisjonsdirektøren for individmarkedet*. Divisjonsdirektøren rapporterer direkte til rektor. Ansvaret omfatter "individuell førstegangsutdanning" (søknadens vedlegg 9, side 2) i form av heltidsstudier for Bachelor og Master i Oslo samt være "studieleder" for de fem øvrige studiestedene (søknad, side 10). Videre har denne divisjonen også ansvar for individuell videre- og etterutdanning. Den har også et spesielt ansvar for internasjonale studieprogram og aktiviteter, samt for Web-baserte studier.

I bachelor-, master- og executiveprogrammene finnes en *administrativ forbedringsansvarlig* som er underlagt divisjonsdirektøren. Den forbedringsansvarlige skal ivareta mulighetene for markedsmessige og administrative kvalitetsforbedringer innenfor de individuelle studieprogrammene (søknadens vedlegg 9, side 35).

Bedriftsmarked

I organisasjonskartet finnes også en divisjonsdirektør som har ansvaret for bedriftsmarkedet, og som rapporterer til rektor. Divisjonen har til oppgave å markedsføre og gjennomføre skreddersydde utdanningstilbud for bedrifter i privat og offentlig sektor.

2.1.2. Analyse av personalstruktur og produktivitet

i. Produktivitet

BI hevder at produktiviteten er høy. I 2005/2006 ble det produsert 12000 heltidsekvivalenter studenter (søknad side S14, Tabell 3) av knapt 400 lærerårsverk, inklusive høyskoleforelesere og stipendiater, (søknad side 21, tabell 8), og omtrent like mange administrativt personale. (Søknad s 12, Tabell 2). Hver heltids fagtilsatt "produserer" altså 30 heltidsekvivalenter studenter. Om også det administrative personalet regnes med, blir "produksjonen" 15 heltidsekvivalenter studenter. Tabell C-2-1 viser at antall studenter pr fagtilsatt er tre til fire ganger høyere ved BI sammenlignet med handelshøyskolene i Bergen og Bodø. Tabell C-2-1 bygger på antall studenter ved starten av høstsemesteret og viser at det er bortimot 50 studenter pr faglig tilsatt, mens forholdstallet 1:30, som angitt ovenfor, fremkommer når en beregner forholdet mellom studentene (heltidsekvivalenter) og ressursinnsatsen omregnet til antall lærerårsverk.

Tabell C-2-1 Antall studenter pr. faglige ansatt (kilde DBH)

År	2004	2005	2006
	Studenter pr faglige tilsatt	Studenter pr faglige tilsatt	Studenter pr faglige tilsatt
Norges Handelshøyskole	12,9	12,1	12,8
Handelshøyskolen i Bodø	13,9	15	16,7
Handelshøyskolen BI	47,5	45,8	48,5

En forklaring på at produktiviteten er så høy på BI ligger i at kursene utvikles og markedsføres av Nydalen og at de deretter gjennomføres ved de ulike undervisningsstedene etter et nøye planlagt system. BIs vektlegging på de administrative funksjonene avspeiles

gjennom at av de 710 tilsatte i 2006 var 52 % administrativt personale. (Søknad side 12, tabell 2). Ifølge NOKUT er tilsvarende størrelse på den administrative andelen ved Norges Handelshøyskole i Bergen 31 % (101 av 324). Handelshøyskolen i Bodø rapporteres å ha bare 9 administrative stillinger av totalt 71,5 (12, 5 %), men ettersom den er en avdeling ved Høgskolen i Bodø og trekker på høgskolens øvrige administrative ressurser, er forholdstallet ikke sammenlignbart med de to andre handelshøyskolene.

En annen forklaring på den høye produktiviteten er de omkring 100 årsverkene som leveres av deltidstilsatte forelesere som inngår i BIs nettverk. Mens vitenskapelig kvalifisert personale (professorer og førsteamanuenser) forventes å gi 140 klasseromstimer pr. år og pedagogisk personale (lektorer) 260 timer, forventes høyskolelærerne å bruke hoveddelen av den tid, han eller hun er betalt for, til undervisning og undervisningsforberedelser. Om det tas hensyn til timekostnad pr klasseromstime, kan produktiviteten som ifølge BIs normer forventes pr. lønnskroner, estimeres til 1 for en professor, 2,5 for en lektor og opptil 5 for en høyskoleforeleser.

De 233 fagtilsattes (søknad side 21, tabell 8) undervisningsproduktivitet er likevel betydelig høyere enn hva ovenstående tall antyder. En sammenligning mellom realisert og normert undervisningsinnsats rapportert i tabellene 10 og 11 i søknadens vedlegg 1, viser at de fagtilsatte i gjennomsnitt underviser 33 % mer enn normen. Professorene rapporteres å undervise det dobbelte av normen og høyskolelektorene 70 % mer. Komiteen har funnet minst fem forklaringer på hvordan de fagtilsatte kan ha så høy undervisningsproduktivitet:

1. Den første er det *økonomiske incitament* som består i at undervisningsinnsats utover normen faktisk betales ekstra. Dette innebærer at de fagtilsatte motiveres til å undervise mer, men også at de velger å gjøre en innstas for BI heller enn å ta tilsvarende oppdrag utenfor BI.
2. Den andre er at BI har bygget opp et *veifungerende administrativt apparat*. Under intervjuene med de fagtilsatte kom det tydelig frem at de mener at administrasjonen avlastet dem for unødvendig administrativt arbeid. Fra andre undersøkelser blant personale ved vitenskapelige institusjoner er det forøvrig kjent at for mye administrasjon er den viktigste kilden til utilfredshet med arbeidssituasjonen blant akademikere.
3. Den tredje forklaringen er at den måten undervisningen er organisert på gir mulighet for stordriftsfordeler. En og samme lærer kan således undervise samme kurs ved ulike studiesteder. Ved at ulike undervisningsmoduler inngår i flere kurs, kan en lærer spesialisere seg og gjenta de samme forelesningene i flere kurs.
4. Den fjerde årsaken til den høye undervisningsproduktiviteten er kulturell. Historisk har undervisning og opplæring alltid stått i sentrum for BIs aktiviteter.
5. Vurderingen av undervisningens betydning og vektlegging forsterkes naturligvis av BIs avhengighet av markedet. At de fagtilsatte underviser mye er helt enkelt en forutsetning for at BI skal kunne overleve.

ii. Personalstruktur

Tabell C-2-2 viser at ressursinnsatsen på knapt 400 årsverk grovt sett kommer med like deler fra kategoriene vitenskapelig kvalifiserte, øvrig fagpersonale samt høyskoleforelesere på deltid. Ved at en tredjedel av arbeidsinnsatsen ytes gjennom vitenskapelig kvalifisert personale, gir det BI et reelt vitenskapelig grunnlag for sine aktiviteter.

Tabell C-2-2 Antall årsverk levert av ulike kategorier personale (søknad tabell 8)

	Antall	%
Vitenskapelig ansatte (professor og 1. amanuensis)	130	34 %
1. lektor	31	8 %
Øvrig faglig personale	118	31 %
Timelærere/høyskoleforelesere	107	28 %
Sum	386	100 %

Det vitenskapelige personalet er i altoverveiende grad konsentrert til Oslo. Også det øvrige fagpersonalet har i stor utstrekning sitt tilhold i Oslo. Av de 150 årsverkene som leveres av 1. lektorer, øvrig faglig personale og stipendiater, kommer bare 20 % fra faglig personale fast stasjonert ved studiestedene, til tross for at 40 % av undervisningen leveres derfra. Hoveddelen av undervisningen ved studiestedene gis i stedet av deltidstilsatte høyskoleforelesere.

Disse tallene antyder at studentene ved studiestedene har for liten kontakt med vitenskapelig skolert personale. Undervisningen er imidlertid organisert slik at også studentene ved studiestedene får kontakter med faglig kvalifisert personale som kommer fra Oslo for kortere eller lengre undervisningsperioder. Professorer og førsteamanuenser gir mer enn 10 % av sin undervisning ved studiestedene. Tilsvarende tall for førstelektorene er oppimot 40 %. Videre skjuler det seg under betegnelsen høyskoleforeleser også kvalifiserte fagtilsatte fra andre institusjoner for høyere utdanning i regionen.

At kursene på bachelornivå ikke bare gis av tilsatte med formelle vitenskapelige kvalifikasjoner for undervisning på dette nivå, har også en klart positiv side. Både fra BIs ledelse, det vitenskapelige personalet og fra studentene ble det pekt på at de erfaringene som høyskoleforeleserne tar med seg inn i undervisningen gir både BI og studentene praktisk kunnskap og nærmere kontakt med næringsliv og forvaltning.

Som allment prinsipp gir BI uttrykk for at man ønsker at undervisningen på bachelornivå skal preges av en balansert blanding av forelesninger gitt av eget faglig personale og undervisning gitt av timelærere med hovedtilknytning til nærings- og samfunnsnivå utenfor BI.

2.1.3. Analyse av undervisningskvalitet og personalutvikling

i. Kvalitet

Foruten lærernes kompetanse påvirkes utdanningstilbudenes kvalitet naturligvis også av innholdet i kursene. Ansvar for utvikling og kursinnhold hviler på BIs ulike institutter og deres faglige ledere som sorterer under viserektor. Ansvaret for at tilbudene virkelig holder mål ligger på de fire programområdenes deaner som inngår i enheten for faglig tilsyn og kvalitetssikring. Enheten sorterer under prorektor. Også denne enheten har eget faglig personale. Divisjonen for *privatmarkert* har ansvaret for kursenes operative gjennomføring. Ved på denne måten å legge primæransvaret for kursinnhold og kvalitetskontroll på ulike enheter, har BI sørget for at ingen av disse dimensjonene tillates å dominere over den andre. Dermed skapes utgangspunkt for et dynamisk samspill som forhåpentligvis kan medvirke til en kontinuerlig utvikling av innhold og kvalitet i kursene. Prosjekter og arbeidsgrupper brukes som virkemidler for å få til samarbeid på tvers mellom program, institutt og studiesteder.

Den kanskje viktigste mekanismen for å få til likhet/ensartethet i tilbudene og for å unngå fristelsen til å senke kvalitetskravene for å øke studentgjennomstrømningen, er at alle eksamener og all sensur skjer på grunnlag av sentralt gitte oppgaver. BI har inntatt en streng holdning til tilfeller av fusk. Holdningen ønskes velkommen både av tillitsvalgte og studenter som innser at en lemfeldig holdning på dette området vil gi uheldige følger for etterspørselen etter kandidater fra BI og for tiltro til kvaliteten på varemerket "BI".

Innenfor matrisen av institutter og programmer nyttes en rekke mekanismer for å sikre likhet/ensartethet, kvalitet og utvikling av den undervisning som gis. Dette kvalitetssystemet, som ble akkreditert av NOKUT i 2004, inneholder bl.a.:

- Hvert studiested har en lokal faglig leder. Denne er, sammen med instituttledere og associate dean, ansvarlig for å vurdere og følge opp kompetansen hos hver enkelt medarbeider som underviser mer enn 6 timer pr. år;
- For hvert bachelorstudium som tilbys, har hvert studiested en lokal programansvarlig som skal sørge for at lærerne får tilstrekkelig veiledning;
- Alle nytilsatte lærere skal gjennomgå et 3-dagers pedagogisk introduksjonskurs og skal også læres opp i bruk av BIs nettbaserte kommunikasjonsplattform;
- For hvert kurs eller gruppe av beslektede kurs arrangeres fellesseminarer for de aktuelle lærerne;
- En gang i året arrangeres det også programseminarer for å oppdatere lærernes kunnskaper på området;
- For erfarne lærere, spesielt kursansvarlige, arrangeres en seksdagers "inspirasjonskurssekvens" spredt utover ett semester med fokus på pedagogiske spørsmål;
- Hver medarbeider avgir årlig en rapport om sin virksomhet og har en utviklingssamtale med instituttlederen eller den lokale faglige lederen. Lønnsfastsettingen skjer på grunnlag av prestasjoner.

ii. Personalutvikling

Personalutviklingen har i perioden 2003-2007 vært styrt av en egen handlingsplan. Foruten de ovenfor nevnte seminarer, tilbys personalet kurser i bl.a. ledelse, service og kommunikasjon (søknadens vedlegg 13). Vitenskapelig tilsatte har rett til å bruke 50 % av sin tid til forskning. De har også mulighet til en forskningstermin hvert sjette år og kan fritas for undervisning i ett år i forbindelse med internasjonalt forskningsarbeid eller opphold som gjesteforsker ved en utenlandsk institusjon. Ansatte i pedagogiske stillinger kan søke om redusert undervisningsplikt i opptil fire år for å kvalifisere seg til en vitenskapelig stilling.

2.1.4 Beskrivelse av infrastrukturen

Den viktige delen av moderne pedagogikk som består av IKT-støttet utdanning, er velutviklet ved BI. BI tilbyr sine studenter gode muligheter for å studere helt eller delvis web-basert.

Komiteen har foruten Nydalen i Oslo også besøkt studiestedene i Drammen og Trondheim. På alle disse stedene holder BI til i moderne glasskonstruksjoner med innebygde atrier som gir inntrykk av lys, åpenhet og spennende labyrintisk variasjon. BI er hovedbruker av anlegget i Nydalen mens Drammen deles med bl.a. høgskolene i Buskerud og Telemark. Studiested Trondheim deler bygget med ulike bedrifter og organisasjoner. Lokalene inneholder auditorier, seminarrom, grupperom, datasaler og individuelle studentarbeidsplasser som synes å være vel tilpasset behovene.

2.1.5 Beskrivelse av studentinnflytelse og studentvelferd

Studentene oppnevner ett av de åtte medlemmene i BIs styre. I tillegg har de en observatør. De oppnevner videre to av medlemmene i kollegiet, som er det organet som bestemmer kompetanseprofil og vedtar tilsettingsreglement for faglige medarbeidere. De har to representanter også i den innflytelsesrike styringsgruppen for nye program. Utover det har studentene representanter i de rådgivende undervisningsutvalgene som er knyttet til de fire

utdanningsprogrammene. Videre utpeker studentene sine egne representanter, dvs. fem av LMUs (Læringsmiljøutvalgets) ti medlemmer.

De studentrepresentantene som komiteen har intervjuet, understreker det faglige personalets åpenhet for synspunkter på undervisningen. Det responderes rask med tiltak for å løse svakheter og problemer. Ett eksempel er at matematikkundervisningen i bachelorstudienes første år både har blitt utvidet og strukket ut over lengre tid som følge av at studentene på markedsføring har opplevd problemer med dette faget. Informasjon formidles raskt gjennom det IKT-baserte systemet Blackboard, som spiller en viktig rolle i kommunikasjonen mellom høyskolen og studentene.

Det finnes to organisasjoner som representerer studentene. SBIO representerer studentene i Nydalen og er organisert i linjeforeninger som gjenspeiler de ulike studieretningene som finnes ved BI. BIS organiserer studentene ved studiestedene utenom Nydalen og er organisert i lokalforeninger som sammen med den lokale ledelsen håndterer spørsmål om utvikling og gjennomføring av studiene på det lokale studiestedet. Studentenes måte å organisere seg på kan antas å gi studentene i Nydalen bedre informasjon og større muligheter til å fremme sine meninger om både strategiske spørsmål og utdanningstilbudenes utforming, enn hva studentene ved studiestedene utenom Nydalen får.

Generelt kan det sies at ettersom BI står i et sterkt avhengighetsforhold til sine betalende studenter og andre kursdeltakere, foreligger det et betydelig incitament for BI og dets personale å imøtekomme studentenes ønsker mht studienes gjennomføring, studiemiljøet og velferdsordninger. Søknaden lister opp en rekke tjenester som står til studentenes rådighet: Studieveiledning som også omfatter muligheter for å studere utenlands, karriereservice, helsetjenester, kantineservice, studentboliger, barnehaver, kultur og idrett. Mellom de ulike studiestedene er det imidlertid vesentlige forskjeller i servicetilbudet. De studentrepresentantene som komiteen møtte, pekte likevel ikke på større mangler ved disse forholdene, selv om det fra en del ble ytret ønske om lavere kantinepriser og bedre løsninger med lokaler til sosiale aktiviteter og samvær.

2.2. Vurdering

i. Personale og organisering

- Bls virksomhet er markedsstyrt og for å overleve i sin nåværende form må virksomheten generere inntekter fra studieavgifter, videreutdanning, forskningsoppdrag og statstilskudd (basert på produsert studiepoeng) som er tilstrekkelig for å dekke kostnadene ved å drive en vitenskapelig høyskole. Komiteens vurdering er at BI har organisert sine ressurser på en måte som avspeiler denne virkeligheten. Strategien som BI har lagt kommer likevel til å medføre økte kostnader på grunn av en høyere andel vitenskapelig kvalifisert personale. Samtidig bør kostnadene kunne holdes i tømme gjennom den pågående konsentrasjonen av virksomheten i Norge til færre lokale studiesteder. Stiftelsen har en egenkapital på omkring en halv milliard NOK og en skjult reserve i eiendommen i Nydalen, som gir visse muligheter til å håndtere økonomisk vanskelige tider og et visst rom for tilpasninger når slike tider oppstår.
- I nordisk sammenheng er BI-modellen uvanlig slik den er bygd opp med et hovedkvarter pluss et antall geografisk spredte enheter. De vitenskapelige og faglige ressursene for forskning og utvikling av utdanningstilbud finnes i Nydalen, mens studiestedene først og fremst sysselsetter innleide høyskoleforelesere. Studiestedenes oppgave er å levere utdanning som er utviklet i Nydalen. Komiteen har funnet at denne organiseringen er godt tilpasset den delen av primærvirksomheten som består i en kostnadseffektiv, kompetent og enhetlig måte å gi bachelorundervisning med oppdatert faglig innhold.

- BI har en vel gjennomtenkt og vel dokumentert organisasjonsplan og en beslutningsprosess med tilhørende ansvarsbeskrivelser. Mens høyere utdanningsinstitusjoner tradisjonelt har en vertikal linjeorganisasjon med sterk vekt på disiplinorientering, legger BI sterk vekt på horisontale institusjonsovergrepene programmer. Denne programorienteringen støtter opp under en effektiv utvikling og gjennomføring av en markedsorientert utdanning.
- Utdanning av siviløkonomer, sivilmarkedsførere, Master of Science og PhD foregår i all hovedsak i Nydalen. Instituttene i Nydalen har tilstrekkelig vitenskapelig bredde og dybde og faglig kompetanse til å bære denne delen av primærvirksomheten.
- Komiteen har spurt seg hvilke trusler den høye produktiviteten innebærer når det gjelder å tilfredsstillere de krav som stilles til en vitenskapelig høyskole i form av høykvalitativ forskning og forskningsbasert undervisning og som også oppfyller kravene til vitenskapelig og yrkesmessig relevans og aktualitet. Komiteens analyser tyder på at virksomheten er organisert på en måte som gjør at den høye produktiviteten kan forenes med en tilfredsstillende kvalitet.

ii. Studentservice

Studentservicen er god på områder som er viktige for studentenes velferd, som karriereplanlegging, studentboliger, helsetjenester, kantineforhold og fritidsaktiviteter. Det er riktignok en del variasjoner mellom de ulike studiestedene. Videre har studentenes representanter gode muligheter til å få informasjon fra og gjøre sin stemme hørt overfor BIs ledelse og i BIs styringsorganer. BIs lærere og annet personale er også lydhøre overfor studentenes klager og ønsker og raske til å rette opp ting som ikke fungerer.

iii. Infrastruktur

- BI holder et godt nivå på IT-tjenester til studentene.
- Kurstilbudet finnes tilgjengelig for webstudier på heltid eller som supplement til den klasseromsbaserte undervisningen. BIs kompetanse på dette området er samlet i et eget Senter for e-læring.
- Lokalene er moderne, undervisningslokalene formålstjenlige og godt utstyrt med audiovisuelle hjelpemidler. Grupperom, individuelle studentarbeidsplasser og uformelle møteplasser er tilgjengelige i et omfang som for det meste tilfredsstillere etterspørselen fra studentene.

iv. Personalutvikling

- Det faglige personalet innsats vurderes regelmessig, deres roller og karriereutvikling planlegges i utviklingssamtaler og deres lønnsutvikling er knyttet til deres faglige utvikling.
- Det er mulig å søke om nedsettelse av undervisningsplikten for å drive forskning og kompetanseutvikling.
- En rekke rutiner og organisatoriske mekanismer er utviklet for å sikre at undervisningen på den ene side er oppdatert og på den annen kontinuerlig nyttiggjør seg erfaringer fra pågående og gjennomført utdanning.
- En betydelig del av de vitenskapelig tilsatte har doktorgrad fra utlandet, mange er aktive medlemmer av internasjonale nettverk og omfanget av publisering i internasjonale vitenskapelige tidsskrifter er betydelig.
- Faglig personale fra BI deltar i det utdannings samarbeidet som er vel etablert med partnere i Vilnius, Singapore og Shanghai.

2.3. Konklusjon og anbefaling

Oppsummert oppfyller BIs organisering og infrastruktur de krav som stilles til virksomheten i forskriftens § 3-2 a 2).

Komiteen vil anbefale BI å fortsette sitt arbeid med å endre personalstrukturen i retning av en høyere andel personale som har doktorgrad eller kompetanse som førstelektor. Samtidig anser komiteen at det er viktig også å ha et betydelig innslag av gjesteforelesere fra nærings- og samfunnsliv fordi dette gir studentene et praksisperspektiv på de emnene/fagene de studerer.

Komiteen vil peke på at det i denne sammenheng kan bli vanskelig å rekruttere høyt kvalifisert akademisk personale til lokale studiesteder, som ikke har tilstrekkelig mange forskere til å kunne etablere et dynamisk akademisk miljø med vitenskapelige seminarer og pågående vitenskapelig dialog. Kanskje finnes det på dette område rom for innovasjoner i likhet med de løsninger BI har funnet frem til på andre vanskelige områder.

3. Forskning og faglig virksomhet.

Institusjonen skal ha stabil forsknings- og faglig eller kunstnerisk utviklingsvirksomhet av høy kvalitet relatert til sine fagområder.

3.1 Beskrivelse

BIs forsknings- og utviklingsvirksomhet er bygget opp om ni fagområder som også kommer til uttrykk i institusjonens instituttinndeling. Tyngdepunktet i BIs forsknings- og utviklingsvirksomhet er campus i Nydalen. Her har BI bygget opp sterke fagmiljøer innen kjerneområdene for en handelshøyskole.

BI nevner i søknaden, at forskningen har flere formål. Ett formål er å bidra til den internasjonale kunnskapsoppbygningen. BIs forskning skal møte høye internasjonale kvalitetsstandarder gjennom publisering i de fremste internasjonale vitenskapelige tidsskriftene. Forskningen skal slik sett ligge i forskningsfronten og bidra til den kumulative internasjonale kunnskapsutviklingen.

Et annet viktig formål er at forskningen skal legge grunnlaget for den forskningsbaserte undervisningen. BIs ambisjon er å være blant de ledende forskningsbaserte handelshøyskolene i Europa med livslang læring som grunntanke.

Forskningen skal dessuten ta opp problemstillinger som grunnlag for en best mulig informert samfunnsdebatt, og den skal bidra med relevant kunnskap og kunnskapsoverføring som grunnlag for innovasjon og verdiskaping i næringsliv og offentlig sektor.

Omfanget av vitenskapelige artikler i internasjonale og norske tidsskrifter av forskere fra BI har i de senere år vært stigende. Tabell C-3-1 illustrerer denne økning i form av publiseringspoeng som BI har oppnådd i årene 2004-2006.

Tabell C-3-1: Publiseringspoeng Handelshøyskolen BI 2004–2006

Publiseringspoeng	2004	2005	2006
	84,0	139,9	184,4

Utviklingen i BIs publiseringspoeng er relativt god i forhold til andre høyere utdanningsinstitusjoner i Norge i perioden 2004-2006, og BI er i tabell C-3-2 sammenlignet med andre institusjoner på basis av antallet publiseringspoeng pr. førstestilling/post doc.

Tabell C-3-2: Publiseringspoeng pr. førstestilling/post doc. i UoH-sektoren

Institusjoner	2004	2005	2006
Alle institusjoner	1,2	1,3	1,3
Universiteter	1,4	1,5	1,6
Statlige høyskoler	0,5	0,6	0,6
Vitenskapelige høyskoler	1,1	1,5	1,4
-Norges Handelshøyskole	1,1	1,2	1,1
-Handelshøyskolen BI	0,5	0,9	1,1

Som det fremgår av tabell C-3-2 er BI pr. 2006 på nivå med Norge Handelshøyskole i forskningsproduktivitet, når dette måles i antall publiseringspoeng pr førstestilling/post doc. I

BIs søknad angis også tilsvarende tall for økonomiske institutter ved norske universiteter og her ligger BI litt over gjennomsnittet i 2006.

I BIs søknad angis også andre indikatorer for vurdering av BIs forskning. For eksempel refereres det til en undersøkelse av norsk publiseringsnivå i elleve toptidsskrifter som er viktige for en handelshøyskole. Undersøkelsens resultat er gjengitt i tabell C-3-3.

Tabell C-3-3: Faglig publisering 1995–2003 i elleve toptidsskrifter (tallene i parentes er tidsskriftenes ajourførte impactfaktor)

<i>Tidsskrift</i>	<i>Norske institusjoner</i>	<i>Herav BI</i>
Academy of Management Journal (8,18)	2	2
Administrative Science Quarterly(8,73)	7	6
American Economic Review (4,5)	7	1
American Journal of Sociology (6,45)	3	1
Journal of Finance (6,58)	4	3
Journal of Financial Economics (5,15)	4	3
Journal of Marketing (5,86)	4	3
Journal of Marketing Research (4,69)	1	1
Journal of Political Economy (5,37)	4	2
Review of Financial Studies (4,72)	1	0
Strategic Management Journal (4,88)	6	5

Resultatene i tabell C-3-3 indikerer at BIs forskning i stor utstrekning blir publisert i relevante toptidsskrifter sammenlignet med andre norske institusjoner med økonomisk forskning.

3.2. Vurdering

Som nevnt ovenfor dokumenterer BI i søknanden oversikter over publikasjonspoeng og faglig publisering i elleve anerkjente toptidsskrifter som er viktige for en handelshøyskole. Dessuten beskrives BIs gode internasjonale rangering i artikler publisert i Financial Management, Journal of the European Economic Association og International Business Review. Disse oversiktene og analysene er blitt supplert gjennom samtaler med forskere ved BI i forbindelse med institusjonsbesøket i Nydalen, og gir et klart inntrykk av at BI har en høy internasjonal kvalitetsstandard og nivå på forskningen.

BIs forskning holder et omfang og et faglig nivå, som er på høyde med norske vitenskapelige høyskoler. BIs ambisjon om å være blant de ledende forskningsbaserte handelshøyskoler i Europa er ambisiøs, men ikke urealistisk gitt trenden i BIs bevisste bygging av forskningskapasitet innenfor sine næringslivs- og samfunnsrelevante fagområder gjennom de siste 25 årene.

3.3. Konklusjon og anbefaling

Det er komiteens konklusjon at BIs forsknings- og utviklingsvirksomhet oppfyller kravene i forskriftens § 3-2 b).

Komiteen anbefaler en fortsatt satsning på publisering i velrenommerte internasjonale tidsskrifter i kombinasjon med næringslivstilknyttet og samfunnsrelevant forskning som kan være verdifull for utvikling av undervisningen.

4. Faglig personale.

Institusjonen skal ha ansatte i undervisnings- og forskerstilling på de fagområder som inngår i studiene

4.1 Beskrivelse

BI inndeler sine fagområder i hovedsak etter anvendelsesområde. Fagområdene gjenspeiler også instituttinndelingen. BI har på nåværende tidspunkt ni fagområder:

- Finansiell økonomi
- Markedsføring
- Samfunnsøkonomi
- Regnskap, revisjon og jus
- Ledelse og organisasjon
- Strategi og logistikk
- Innovasjon og økonomisk organisering
- Kommunikasjon, kultur og språk

Offentlige styringsformer

BI hadde i 2006 totalt 710 ansatte. Andel faglig tilsatte var 48 % som utgjør 342 stillinger. Det er en kvinneandel på 24 % av det faglige personalet, som fordeler seg med en andel på 43,5 % av rekrutteringsstillingene og 19,5 % av undervisnings- og forskerstillingene (kilde DBH). Tabell C-4-1 viser fordelingen av faglige årsverk pr. desember 2006 på stillingskategorier i de ni instituttene og ved de seks studiestedene som videreføres fra 2008.

Tabell C-4-1 Faglige årsverk fordelt på stillingskategorier pr. desember 2006 (søknaden side 21).

Institutt:	Profesor	1.amanuens.	1.lektor	Forskere	Lektor, h-lærer	Stipendiater	Vit. ass.	Deltid Vitenskaplig	Deltid pedagoger	Andre deltid *)	I alt
Finansiell Økonomi	3	7,6	1		1	4					16,6
Innovasjon og øk. Organisering	5	7	2	5	5	6,6	1,1	0,6	0,2		32,5
Kom, kultur og språk	4	11,5	6		4,4	2		0,4	0,6		28,9
Ledelse og organisasjon	11	12,2	2		2,6	6,3	1	0,8	0,7		36,6
Markedsføring	3	14	3	1	9,1	8		0,4			38,5
Offentlige styringsformer	5,4	2,8		2	2	2		0,2			14,4
Regnskap, rev. Og jus	5,7	5	9		8,8	3		0,2	0,2		31,9
Strategi og logistikk	11	8,4	1	0,5	1	11,8		0,4			34,1
Samfunnsøkonomi	6	6	3		2	1	1	0,6			19,6
Studiested:											
Oslo					1	1			0,2	44,2	46,2
Agder					1,8			0,2	0,4	3,5	5,9
Bergen			2,2		4				0,2	10,8	17,2
Buskerud					1					5,6	6,6
Stavanger		1			2					5,9	8,9
Trondheim			0,8		2			0,2	0,4	7,6	11,0

Gjøvik					0,8					4,6	5,4
Lillestrøm									0,2	4,1	4,3
Telemark					1,5					3,6	5,1
Tromsø					1					7,0	8,0
Vestfold			1							4,0	5,0
Østfold					2					3,3	5,3
Ålesund					1					3,2	4,2
I alt ansatt	54,1	75,55	31,0	8,5	54,0		3,1	4,0	3,1		233,3
Andre deltid										107,4	340,7
Stipendiater						45,7					
Årsverk i alt											386,4

- Leverte undervisningstimer av faglige ressurser med andre arbeidsavtaler med BI enn fast ansettelse. Sum avregnede undervisningstimer er dividert på 260 timer pr. faglig normal årsverk for pedagogiske stillinger.
- DBH inneholder ikke opplysninger om fagtilsatte fordelt på fagområdene for BI

BI dokumenterer i vedlegg til søknaden hvordan instituttene/fagområdene nytter sine faglige tilsatte fordelt etter kompetanse, for å dekke sin undervisning på bachelor-, master- og doktorgradsnivå, samt videreutdanning. Dokumentasjonen viser at det totale fagmiljøet nyttes i forhold til samtlige studietyper. BI oppgir at den faglige staben i Nydalen også nyttes til undervisningsaktiviteter andre steder. Dette utgjorde i 2006 11 % av professorenes totale undervisning. Tilsvarende tall for førsteamanuenser er 13 % og for førstelektorene 38 %.

Andel ansatte med førstekompetanse ved instituttene varierer fra 54.5 % til 76.5 % dersom en regner førstestilling som professor, førsteamanuensis, førstelektor og forsker. Dersom en inkluderer stipendiater blir andelen høyere. Oversikten er gitt i tabell C-4-2.

Tabell C-4-2 Andel med førstekompetanse fordelt på fagområdene/instituttene.

Fagområde/institutt	Andel med førstekompetanse ¹
Finansiell økonomi	69,9
Innovasjon og øk.organisering	58,5
Kom, kultur og språk	74,4
Ledelse og organisasjon	66,1
Markedsføring	54,5
Offentlige styringsformer	70,8
Regnskap, rev, og jus	61,8
Strategi og logistikk	61,3
Samfunnsøkonomi	76,5

Tabell C-4-1 viser at 107 årsverk dekkes av høgskoleforelesere. Andelen av totale årsverk forelest av høgskoleforelesere er redusert fra noe over 40 % i undervisningsåret 2001-2002 til ca 31 % pr desember 2006. Høgskoleforelesere er fagpersoner uten fast ansettelse ved BI. De fleste av disse engasjementene har et beskjedent omfang, men det finnes også eksempler på engasjementer som leverer undervisningstjenester tilsvarende hele pedagogiske årsverk. BI har derfor et relativt stort antall personer med ulike tilknytningsformer. Høgskoleforeleserne kan være akademikere i hovedstilling ved andre utdanningsinstitusjoner, fagfolk i full stilling i næringsliv og offentlig forvaltning, eller selvstendig næringsdrivende.

BI har fra høsten 2006 gjennomført en kompetansevurderingsprosess for alle høgskoleforelesere som i forrige studieår underviste mer enn 10 timer. Fra 2007 gjennomføres en slik kompetansevurdering for alle nye høyskoleforelesere som underviser

¹ Førstekompetanse er regnet som summen av professor, 1. amanuensis, 1. lektor og forsker

mer enn seks timer pr år. Bedømmingen gjennomføres av faglige komiteer nedsatt på det enkelte institutt, for innplassering i kategoriene "høgskolelektor", "høgskolelærer" og "ikke kompetent". Beslutningen fattes av kollegiet. Forelesere som ønsker å bli vurdert for innplassering i vitenskapelige stillingskategorier, blir bedømt etter BIs ordinære forskrifter for slik bedømmelse.

For å kunne forelese i et gitt kurs ved BI, stilles det i tillegg krav om at kurssets faglige ansvarlige godkjenner den enkelte forelesers kompetanse for å undervise.

Hovedtyngden av de faglige ansatte har i følge tabell C-4-1 sin tilknytning til ett av instituttene ved BI Oslo. Dette gjelder så godt som samtlige årsverk som utføres i faste vitenskapelige stillinger. Det er nå lyst ut 14 faglige stillinger som skal dekke studiesteder utenom Oslo, disse er ikke inkludert i tabell C-4-1. BI har opplyst at flere av disse etter all sannsynlighet vil bli besatt med vitenskapelig kvalifisert personale.

BIs nettverksmodell er omtalt tidligere. Et av kjennetegnene ved denne modellen er at BI fungerer som en enhet og at fagpersonalet nyttes også på tvers av studiesteder.

Som ledd i kvalitetssikringen av undervisningen og for å sikre at studentene får samme faglige produkt uansett studiested, gjennomfører BI årlige, obligatoriske program og fagseminarer for alle lærere som underviser mer enn seks timer i et kurs. Ytterligere mekanismer for å opprettholde undervisning av høy kvalitet i hele BIs nettverk er drøftet under 2.1.2 Analyse av undervisningskvalitet og personalutvikling.

4.2. Vurdering

Komiteen vurderer BIs inndeling i fagområder som dekkende for institusjonens primærvirksomhet. Komiteen har vurdert institusjonens nettverksmodell, som forutsetter at de fleste vitenskapelige ansatte er og vil være geografisk tilknyttet til miljøet i Nydalen, og har funnet at denne modellen kan legges til grunn for vurderingen av om institusjonen har ansatte i undervisnings- og forskerstilling på de fagområder som inngår i studiene. Komiteen har kommet til denne konklusjon både gjennom vurdering av tilsendt dokumentasjon og gjennom intervju med tilsatte, studenter og representanter for brukerne. Komiteen vil derfor omtale fagmiljøene samlet og ikke fordelt på studiestedene.

Tabell C-4-2 viser at samtlige fagområder har en tilfredsstillende dekning av personale med førstekompetanse. Denne tabellen tar imidlertid ikke hensyn til at BI, som dokumentert i tabell C-2-2, har en høy andel av høyskoleforelesere. Komiteen ser betydningen av at en høgskole som BI i stor grad har behov for å nytte forelesere med profesjonserfaring fra næringsliv og offentlig forvaltning for å koble praksis, teori og forskning sammen i sine profesjonsstudier. Komiteen observerer imidlertid at gruppen høyskoleforelesere også inkluderer mange årsverk som ikke har tilsvarende begrunnelse. Komiteen mener at BI bør vurdere å erstatte en del av de rene undervisningsstillingene med vitenskapelige stillinger. Komiteen ser imidlertid også at en slik endring i personalsammensetningen vil ha økonomiske konsekvenser. En nærmere diskusjon av hvorledes disse økonomiske konsekvensene kan håndteres, finnes i avsnitt 2.2. kulepunkt 1.

Informasjon fra DBH viser at andelen kvinner tilsatt i undervisnings- forsknings- og formidlingsstillinger er 23,9 %. Andelen kvinner i rekrutteringsstillinger er 43,5 %. Komiteen ser det som positivt at andelen kvinner er så høy i rekrutteringstillingene, men mener at BI i fremtiden bør søke ytterligere muligheter til å oppmuntre kvinner til en forskerkarriere og med ulike tiltak legge til rette for å rekruttere dem til vitenskapelige stillinger.

Komiteen har merket seg at BI har lagt forholdene til rette for at tilsatte i pedagogiske stillinger skal få mulighet for å kvalifisere seg til vitenskapelig stilling gjennom et av BIs doktorgradsprogram.

Komiteen vurderer at BI har et godt system for å sikre kvalitet og likhet i tilbudet til studentene på bachelornivå uansett studiested. Fagseminarene bidrar til at samtlige forelesere som deltar i undervisningen, uansett om de er fast tilsatt ved BI eller ikke, eksponeres for det siste innen forskning, praktisk anvendelse og pedagogikk på området. Dette systemet er viktig for at samtlige tilsatte skal få en regelmessig faglig oppdatering.

4.3. Konklusjon og anbefaling

Komiteen vurderer at BI har ansatte i undervisnings- og forskerstilling på de fagområdene som inngår i studiene, og at BI oppfyller kravene i forskriftens § 3-2 c).

Komiteen vil understreke at den har foretatt en helhetsvurdering av BI som én institusjon. De enkelte studiestedene, unntatt Nydalen, mangler i stor utstrekning et vitenskapelig fagmiljø med kapasitet til å organisere og drive ambisiøse forskningprosjekt.

Komiteen vil anbefale at BI fortsetter å øke andelen fast tilsatte og andelen fast vitenskaplig personale.

Komiteen mener at BI bør søke ytterligere muligheter til å oppmuntre kvinner til en forskerkarriere og med ulike tiltak legge til rette for å rekruttere dem til vitenskapelige stillinger.

5. Studietilbud

Institusjonen skal ha akkreditering for minst ett studietilbud av minst fem års varighet, samlet eller som integrert studieløp, som gir selvstendig rett til å tildele høyere grad, og ha uteksaminert høyere grads kandidater i minst to år.

5.1 Beskrivelse

BI tilbyr 16 ulike bachelorprogram, to femårige sivilstudier, og totalt åtte ulike masterprogram. I tillegg til denne forholdsvis omfattende porteføljen, har BI toårige kandidatstudier, faglige årsenheter og flere etter- og videreutdanningsprogram. Det første masterstudiet på BI ble akkreditert i 1990. Etter det er ytterligere syv masterprogram blitt akkreditert og har siden etablering hatt regelmessig uteksaminering av kandidater. I perioden 2004 -2006 ble det uteksaminert totalt hhv 623, 455 og 321 kandidater fra disse masterprogrammene. Fallet i tallene avspeiler overgangen til ny gradstruktur (3+2) og kan ikke leses som at BIs produktivitet har gått ned (søknadens vedlegg 1, tabellene 3 og 4).

Bachelor i økonomi og administrasjon og bachelor i markedsføring undervises ved alle BIs studiesteder, men utover dette er det ulike lokale profiler på tilbudet. Alle bachelorprogrammene tilbys ved BI i Nydalen, og dette er også det eneste stedet hvor det tilbys masterprogram. Studenter som fullfører bachelor i økonomi og ledelse eller bachelor i markedsføring og ledelse (femårig studium), har rett til opptak på de tilhørende masterprogrammene. Studenter på de andre bachelorprogrammene ved BI kan også kvalifisere til opptak dersom de oppfyller visse krav til faglig sammensetning og karakterer.

Studiene ved BI kan grovt sett deles inn i to hovedgrupper; en med økonomisk-administrativ basis, og en med markedsføringsbasis. Det første året i bachelorprogrammene inneholder 54 studiepoeng som er felles for alle BI-studenter, og også videre utover i studieløpet er det store likheter mellom programmene. BI forsøker å innhente stordriftsfordeler ved å tilby fellesundervisning der dette er mulig.

Bachelorprogrammer:

Bachelor i Business Administration (engelskspråklig)
Bachelor i eiendomsmegling
Bachelor i entreprenørskap
Bachelor i finans
Bachelor i internasjonal markedsføring
Bachelor i kultur og ledelse
Bachelor i markedsføring
Bachelor i markedskommunikasjon
Bachelor i PR og kommunikasjonsledelse
Bachelor i reiselivsledelse
Bachelor i revisjon
Bachelor i varehandelsledelse
Bachelor i økonomi og administrasjon
Bachelor i økonomi og forretningsjus
Bachelor i økonomi og IT-ledelse
Bachelor i økonomi og næringslivsjournalistikk

Femårige studier/integrerte mastergrader:

Bachelor i økonomi og ledelse + Master i økonomi og ledelse (siviløkonom)
Bachelor i markedsføring og ledelse + Master i markedsføring (sivilmarkedsfører)

2-årige masterprogram:

Master i finansiell økonomi/Master of Science in Financial Economics

Master i ledelse og organisasjonspsykologi/Master of Science in Leadership and Organizational Psychology

Master i internasjonal markedsføring og ledelse/Master of Science in International Marketing and Management

Master i regnskap og revisjon/Master of Professional Accountancy

Master i politikk og økonomi/Master of Science in Political Economy

Master i markedsføring (sivilmarkedsfører)/ Master of Science in Marketing

Master i økonomi og ledelse (siviløkonom)/ Master of Science in Business and Economics

Master i innovasjon og entreprenørskap/Master in Innovation and Entrepreneurship

5.2. Vurdering

Komiteen finner at BI har utviklet seg fra 1950-årenes kursvirksomhet til en handelshøyskole med et større spekter av utdanninger rettet mot økonomi, administrasjon og markedsføring. Enheten på BI sikres ved at hvert enkelt fag har en kursansvarlig som organiserer og legger opp innhold/pensum, og som også lager en felles eksamen for alle studenter i faget/emnet uavhengig av studiested. Konsekvensen av denne modellen er at kursene fremstår like for studenten, enten vedkommende har sitt tilholdssted i Nydalen eller ved ett av BIs andre studiesteder i Norge. Komiteen vil påpeke at dette er en god ordning når det gjelder å sikre en enhetlig utdanning, men modellen har også noen svakheter som for eksempel mangel på nærhet til forskningsmiljø og lite rom for å kunne gjøre endringer og lokale tilpasninger av struktur og litteratur i studiene. Dette er forhold som BI bes være oppmerksomme på.

5.3 Konklusjon og anbefaling

BI har siden etableringen i 1943 gradvis økt omfanget av sin studieportefølje. Pr. i dag har institusjonen godkjent 16 program på bachelornivå, to femårige sivilstudier, samt ytterligere seks masterprogrammer. BI har i en årrekke uteksaminert høyere grads kandidater og oppfyller kravene i forskriftens § 3-2 d).

6. Forskerutdanning.

Institusjonen skal ha en stabil forskerutdanning og selvstendig rett til å tildele doktorgrad, eller ha akkreditering for tilsvarende stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid

1. Institusjoner med doktorgradsstudium skal ha jevnlig opptak av studenter og ha uteksaminert kandidater.

2. Institusjoner med stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid skal ha jevnlig opptak av stipendiater og ha uteksaminert kandidater.

6.1 Beskrivelse

BI har drevet doktorgradsutdanning i 14 år, de fem første årene (1993-98) i allianse med Handelshøjskolen i København og Universitetet i Oslo som gradsgivende institusjoner, og i ni år med selvstendig rett til å tildele doktorgrad.

Alle doktorgradsstudentene ved BI er knyttet til et institutt. Doktorgradsstudentene i Bls programmer har sin hovedveileder ved BI. Biveileder kan være fra annen institusjon. Doktorgradsprogrammene er fireårige, inklusiv 25 prosent arbeidsplikt knyttet til forskning, undervisning eller veiledning.

Det gjennomgående fokus for studiet er arbeidet med avhandlingen. Opptak bygger på en prosjektbeskrivelse og en forskningsplan. Opplæringsdelen består av en kursdel og deltakelse i seminarer. Studentene skal gjennomføre kursvirksomhet tilsvarende 60 studiepoeng. Fem sentrale kurs er obligatoriske og felles for alle stipendiatene.

BI har pr. 31.12 2006 fem doktorgradsprogrammer med i alt 79 studenter. De fem doktorgradsprogrammer ved BI er (med antall stipendiater pr. 31.12 2006 i parentes): Financial Economics (9), Innovation and Entrepreneurship (11), Marketing (15), Strategic Management (23), Leadership and Organisation (21). BI produserer jevnlig ferdige kandidater gjennom sine fem forskjellige doktorgradsretninger. Bls samlede antall doktorgradsstudenter og antallet avlagte doktorgrader i årene 2004-2006 er angitt i tabell C-6-1.

Tabell C-6-1: Avlagte doktorgrader og antall doktorgradsavtaler 2004 – 2006

	2004	2005	2006
Avlagte doktorgrader	10	6	10
Antall doktorgradsavtaler	74	72	73

Av de til sammen 26 uteksaminerte kandidater er fire blitt tilknyttet utenlandske læresteder og syv tilknyttet norske forsknings- og utdanningsinstitusjoner.

BI deltar i omfattende doktorgradssamarbeid både nasjonalt og internasjonalt.

BI har siden år 2000 hatt en samarbeidsavtale om forskerutdanning med Handelshøgskolen i Bodø og siden 2002 en samarbeidsavtale om forskerutdanningen i fagområdet logistikk med Høgskolen i Molde.

I 2006 inngikk BI samarbeidsavtale med Universitetet i St. Gallen om utveksling av doktorgradsstipendiater. BI har også en samarbeidsavtale med International School of Management i Litauen om å tilby litauiske forskere doktorgradsutdanning.

BI har også et omfattende internasjonalt samarbeid om doktorgradskurs med blant andre Universitetet i Uppsala, Handelshögskolan i Stockholm, Handelshøjskolen i København,

Helsinki School of Economics, Syddansk Universitet, Handelshøjskolen i Aarhus, Chalmers Tekniska Högskola, Helsinki School of Economics og Åbo Akademi.

BI er dessuten medlem av to internasjonale organisasjoner for ph.d.-samarbeid: EDAMBA (European Doctoral Programmes Association in Management and Business Administration) og EIASM (European Institutes for Advanced Studies in Management).

6.2 Vurdering

BI har et velfungerende doktorgradsprogram med jevnlig opptak og uteksaminering av kandidater. I forbindelse med institusjonsbesøket ved BI Nydalen fikk komiteen møte fire internasjonalt forskningsorienterte doktorgradsstudenter, som var tilfreds med forholdene på BI. Doktorgradsutdanningen står tilsynelatende sentralt i forskningsvirksomheten ved BI, og doktorgradsutdanningen er av høy kvalitet, dels nasjonalt og dels internasjonalt innen BIs fagområder.

6.3 Konklusjon og anbefaling

BIs forskerutdanningsaktiviteter oppfyller kravene i forskriftens § 3-2 e).

7. Nasjonale og internasjonal nettverk

Institusjonen skal være tilknyttet nasjonale og internasjonale nettverk innenfor høyere utdanning, forskning og faglig- eller kunstnerisk utviklingsarbeid, og skal delta i det nasjonale samarbeidet som gjelder forskerutdanning eller tilsvarende stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid.

7.1 Beskrivelse

BI har etablert formelle samarbeidsavtaler med over 140 utenlandske universiteter og høyskoler. Avtalene er i all hovedsak knyttet utveksling av studenter. Utvekslingsstudentene fra utenlandske universiteter til BI deltar i studier som i sin helhet gjennomføres på engelsk, både på bachelor- og masternivå.

Tabell C-7-1 Antall utvekslingsstudenter BI, 2002-2006

2002/2003		2003/2004		2004/2005		2005/2006	
Ut	Inn	Ut	Inn	Ut	Inn	Ut	Inn
224	229	254	209	238	200	200	241

I samarbeid med Fudan Universitet i Kina tilbyr BI et MBA-studium i Shanghai. Dette studiet tilbys både som åpent og bedriftsinternt program. I samarbeid med ESCP-EAP i Paris tilbyr BI en Executive MBA. BI er majoritetseier i International School of Management (ISM) i Litauen, hvor det er bygget opp et fullstendig studietilbud fra og med bachelor til og med doktorgradsprogram. En del av undervisningen er på engelsk.

BI tilbyr Master of Science og Bachelor of Science i Shipping Management i Singapore i samarbeid med Nanyang Technological University. Innenfor samme fagområde samarbeider BI dessuten med følgende universiteter om kurs og gradsgivende programmer: Arab Academy of Science and Technology (Alexandria, Egypt), Widya Mandala Universitet (Suerobaya, Indonesia) og Foreign Trade University (Ho Chi Minh City og Hanoi, Vietnam).

BI deltar i det nasjonale samarbeidet om forskerutdanningen og har samarbeidsavtaler med andre forskerutdanningsinstitusjoner nasjonalt og internasjonalt. Dette er beskrevet nærmere under avsnittet om forskerutdanning.

BIs faglig ansatte medarbeidere har et relativt omfattende undervisningsengasjement ved andre høyskoler. Gjennom nettverksmodellen er BI lokalisert i store deler av landet. Dette gir i seg selv grunnlag for nasjonal nettverksbygging.

BI er medlem av flere internasjonale organisasjoner og nettverk, EFMD (European Foundation for Management Development), AACSB (International Association of Collegiate Schools of Business). Andre organisasjoner er CEEMAN, EIASM (European Institute for Advanced Studies in Management), NIBS (Network of International Business Schools) og EDAMBA (European Doctoral Program Association in Management and Business Administration), BMDA (Baltic Management Development Association).

Mens BI innenfor utdanning har formalisert mange samarbeidsavtaler, er forsknings-samarbeidet i liten grad institusjonalisert, men i større grad etablert gjennom bygging av nettverk "nedenfra-og-opp". Denne typen nettverk fører til forskningssamarbeid og relasjoner som kan resultere i invitasjoner om å delta som reviewer, redaksjonsmedlem eller redaktør for vitenskapelige tidsskrifter, planlegging av forskerkonferanser og gjesteopphold ved andre institusjoner. I søknaden dokumenteres det en stor aktivitet på disse feltene.

BI legger også stor vekt på å etablere ulike typer allianser og nettverk innenfor samfunns- og næringsliv. Dette gjelder tilpassete utdannings- og kompetanseoverføringsprogram til en rekke næringslivspartnere og offentlig sektor. Dette er en stor aktivitet som er godt beskrevet i søknaden.

7.2 Vurdering

BI har et usedvanlig bredt nasjonalt og internasjonalt nærvær gjennom den nasjonale nettverksmodellen og gjennom egne internasjonale utdanningstilbud. Når det gjelder utdannings- og forskningsnettverk er BI klart internasjonalt orientert. BI har valgt å organisere undervisningsnettverk gjennom institusjonsavtaler og forskningsnettverk med utgangspunkt i enkeltforskere og forskergrupper. Dette er trolig et fornuftig valg. Komiteens inntrykk er at campusene utenfor Nydalen får relativt liten tilgang på innreisende utenlandske studenter.

7.3 Konklusjon og anbefaling

BIs internasjonale orientering i nettverksbyggingen er et bevisst og godt valg. Det er viktig for en så spesialisert forsknings- og utdanningsinstitusjon å søke inspirasjon og kompetanse fra et internasjonalt miljø.

Det er likevel kanskje litt overraskende at et lærested med BIs sterke internasjonale tilstedeværelse, ikke har et større volum på studentutveksling enn det som er dokumentert i tabell C-7-1.

Komiteen vil anbefale at BI undersøker hva som er grunnen til at ikke flere studenter ønsker å reise ut og inn til BI.

Komiteen er likevel ikke i tvil om at BI oppfyller kravene i NOKUTs forskrift § 3-2 f) om tilknytning til nasjonale og internasjonale nettverk.

8. Fagbibliotek

Institusjonen skal ha et tilfredsstillende fagbibliotek

1. Institusjonen skal ha hensiktsmessige lokaler med arbeidsplasser, moderne teknologi og kompetent personale.

2. Institusjonen skal ha tilgjengelig relevante digitale og analoge samlinger og/eller tjenester for studenter og vitenskapelig personale.

8.1 Beskrivelse

BIs bibliotekressurser ledes og koordineres fra biblioteket ved BI i Nydalen. Herfra tilbys bibliotekstjenester til alle studenter og ansatte uansett studiested. I tillegg til tjenestene fra Nydalen og ressurser gjennom elektronisk bibliotek, har BI etablert egne bibliotek knyttet til de ulike studiestedene eller inngått avtaler med relevante bibliotek i nærmiljøet. BI har hatt en klar målsetning om at bibliotekene skal romme ulike læringsarenaer slik at studentene kan velge den studieform de selv ønsker. Det elektroniske biblioteket drives som egen avdeling, og består blant annet av 28 000 bøker, abonnementer på 13 300 tidsskrifter og 83 databaser. Ettersom BI har en desentralisert struktur, har det vært et sterkt fokus på utvikling av solide og gode elektroniske bibliotekløsninger.

Biblioteket ved BI har 29 fast ansatte. For å sikre at det kjøpes inn relevante og kvalitetssikrede informasjonskilder til biblioteket, er det oppnevnt kontaktbibliotekarer som har ansvar for kontakt inn mot de respektive instituttene. Det tilbys også brukerstøtte knyttet til spørsmål om opphavsrett, opplæring i bruk av bibliografiske program (EndNote) og en oppsøkende tjeneste hvor bibliotekar inngår en avtale med faglig ansatte som er skreddersydd mot vedkommendes behov. Studenter tilbys undervisning i informasjonskompetanse og søkeverksteder. Gjennom tjenesten "bestill en bibliotekar" kan alle studenter avtale tid for veiledning tilpasset den enkeltes/gruppens informasjonsbehov og problemstillinger. "Spør biblioteket" tar imot henvendelser via internett eller e-post og svarer innen påfølgende arbeidsdag. Biblioteket har også utviklet skreddersydd undervisning i informasjonsressurser tilpasset ulike kurs og nivåer. Brukere fra alle grupper på institusjonen er jevnt over fornøyde brukere av biblioteket.

8.2 Vurdering

Studenter lærer på ulike måter, og bibliotekene ved BI ser ut til å kunne tilby varierte og gode læringsarenaer hvor studentene selv kan velge hvilken ramme de vil ha rundt sin læringsprosess. Det er lagt opp gode muligheter for hjelp og veiledning fra bibliotekfaglig personale, og studentene ser ut til å bruke biblioteket som en del av sin hverdag. En stor andel av leseplassene i Nydalen er lagt til biblioteket, og dette er en trend det ser ut til at BI også forsøker å gjennomføre ved de øvrige lærestedene.

8.3 Konklusjon og anbefaling

BI har et tilfredsstillende fagbibliotek og oppfyller kravene i forskriftens § 3-2 g).

Komiteen vil se det som fordelaktig at undervisning i informasjonskompetanse kan integreres i fagtilbudene på flere fagområder.

D) KONKLUSJON – Tilfredsstiller søknaden kriteriene?

Den sakkyndige komiteen har vurdert BIs søknad etter Kapittel 3 § 3-2 i NOKUTs forskrift om standarder og kriterier for akkreditering av studier og kriterier for akkreditering av institusjoner i norsk høyere utdanning, vedtatt av NOKUT 25.1.2006.

Komiteen er enstemmig i sin oppfatning av at Handelshøyskolen BI tilfredsstiller kriteriene for å bli akkreditert som vitenskapelig høyskole.

Det er grunn til å understreke at det er problemstillinger rundt BIs nettverksmodell som har vært det springende punkt i komiteens drøftinger.

Etter en grundig analyse og en helhetlig vurdering av kvalitetssikringen av dette systemet, har komiteen imidlertid kommet til at modellen slik den praktiseres, sikrer at bachelorgradsstudiene også ved BIs fem regionale studiesteder oppfyller de samme kravene til forskningsbasert undervisning og faglig nivå som studiene ved BI Nydalen.

Med andre ord er institusjonens primærvirksomhet, infrastruktur og organisering, forskning og faglig virksomhet, faglig personale, studietilbud, forskerutdanning, nasjonale og internasjonale nettverk, samt fagbiblioteket ved Handelshøyskolen BI vurdert å være på et tilfredsstillende nivå i forhold til kriteriene i NOKUTs forskrift.

På dette grunnlag anbefaler den sakkyndige komiteen at Handelshøyskolen BI blir akkreditert som vitenskapelig høyskole.

Komiteens anbefalinger for videre utvikling

I det følgende vil det bli gitt en samlet oversikt over de anbefalinger som komiteen har gitt i kapittel C).

Komiteen ser betydningen av at en høgskole som BI i stor grad har behov for å nytte forelesere med profesjonserfaring fra næringsliv og offentlig forvaltning for å koble praksis, teori og forskning sammen i sine profesjonsstudier. Komiteen observerer imidlertid at gruppen høykoleforelesere også inkluderer mange årsverk som ikke har tilsvarende begrunnelse. Komiteen mener at BI bør vurdere å erstatte en del av de rene undervisningsstillingene med vitenskapelige stillinger.

Komiteens inntrykk etter institusjonsbesøkene er at BI vil arbeide for å heve kompetansenivået slik at en større del av staben er ansatt i vitenskapelige stillinger som krever doktorgrad eller kompetanse som førstelektor, og at grunnlaget for å gi forskningsbasert undervisning på denne måten blir styrket. Komiteen støtter BI i et slikt veivalg.

Komiteen vil peke på at det i denne sammenheng kan bli vanskelig å rekruttere høyt kvalifisert akademisk personale til lokale studiesteder, som ikke har tilstrekkelig mange forskere til å kunne etablere et dynamisk akademisk miljø med vitenskapelige seminarer og pågående vitenskapelig dialog. Kanskje finnes det på dette område rom for innovasjoner i likhet med løsninger BI har funnet frem til på andre vanskelige områder.

Komiteen mener at BI bør søke ytterligere muligheter til å oppmuntre kvinner til en forskerkarriere og med ulike tiltak legge til rette for å rekruttere dem til vitenskapelige stillinger.

Komiteen anbefaler en fortsatt satsning på publisering i velrenommerte internasjonale tidsskrifter i kombinasjon med næringslivstilknyttet og samfunnsrelevant forskning som kan være verdifull for videre utvikling av undervisningen.

Komiteen vil anbefale at BI undersøker hva som er grunnen til at ikke flere studenter ønsker å reise ut og inn til BI.

Komiteen vil se det som fordelaktig at undervisning i informasjonskompetanse kan integreres i fagtilbudene på flere fagområder.

E) APPENDIKS

Sakkyndig komité

Komiteen har bestått av følgende fem personer

- professor Alf Erling Risa, Universitetet i Bergen, leder
- professor Bengt Stymne, Handelshögskolan i Stockholm
- professor Carsten Sørensen, Handelshøjskolen i København
- utdanningsdirektør Karen Junker, Fylkesmannen i Aust-Agder, Arendal
- stipendiat Gunnveig Grødeland, Universitetet i Oslo

Komiteens mandat

Oppgaven til sakkyndig komité er, med hjemmel i lov om universiteter og høyskoler av 1. april 2005 og Kunnskapsdepartementets forskrift om akkreditering, evaluering og godkjenning etter lov om universiteter og høyskoler av 8. september 2005, å:

1. Vurdere om Handelshøyskolen BI tilfredsstillende alle standarder og kriterier for akkreditering som vitenskapelig høyskole
2. Begrunne sine vurderinger og gi en entydig konklusjon i en skriftlig rapport.
 - Rapporten skal ha vurderinger som institusjonen kan bruke i sitt videre utviklingsarbeid.
 - Rapporten skal kvalitetssikres før den avgis.
3. Avgi rapport til NOKUT.

Det formelle vurderingsgrunnlaget til komiteen er:

- Forskrift om standarder og kriterier for akkreditering av studier og kriterier for akkreditering av institusjoner i norsk høgere utdanning vedtatt av NOKUT 25. januar 2006, kapittel 3 § 3-2 Kriterier for akkreditering som vitenskapelig høyskole.

Komiteens vurdering baseres på følgende materiale:

- Institusjonens søknad og annet relevant skriftlig materiale som NOKUT og/eller komiteen anser som nødvendig for vurderingen.
- Komiteens erfaringer fra institusjonsbesøk.

Oppdraget avsluttes med NOKUTs vedtak.

NOKUTs forskrift

FORSKRIFT OM STANDARDER OG KRITERIER FOR AKKREDITERING AV STUDIER OG KRITERIER FOR AKKREDITERING AV INSTITUSJONER I NORSK HØYERE UTDANNING

Fastsatt av Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) 25.1.2006 med hjemmel i Kunnskapsdepartementets forskrift av 08.9.2005 nr. 1040 om akkreditering, evaluering og godkjenning etter lov om universiteter og høyskoler.

Kapittel 1 Virkeområde

§ 1 Virkeområde

Forskriften gjelder akkreditering av studier og institusjoner etter lov om universiteter og høyskoler av 1.4.2005 nr. 15 og forskrift av 8.9.2005 nr. 1040.

Kapittel 2 Standarder og kriterier for akkreditering av studier

Kapittel 3 Utfyllende kriterier for akkreditering av institusjoner

Standardene, angitt i fet skrift, er hentet fra departementets forskrift av 8.9.2005 nr. 1040 om akkreditering, evaluering og godkjenning etter lov om universiteter og høyskoler.

§ 3-2 Kriterier for akkreditering som vitenskaplig høyskole

§ 3-2 a 1) Institusjonens primærvirksomhet skal være høyere utdanning, forskning og faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid samt formidling.

§ 3-2 a 2) Institusjonens organisering og infrastruktur skal være tilpasset virksomheten.

1. Institusjonen skal ha personale, utstyr og lokaler som er tilpasset primærvirksomheten.
2. Institusjonen skal ha ressurser og fasiliteter som gjør den i stand til å yte tilfredsstillende informasjon, gode administrative studenttjenester og god studentvelferd.
3. Institusjonen skal ha tilstrekkelige og egnede undervisningslokaler, undervisningsutstyr og arbeidsplasser for studentene.
4. Institusjonen skal utvikle fagpersonalet og undervisningen i samsvar med studentenes behov og fagets nasjonale og internasjonale utvikling.

§ 3-2 b) Institusjonen skal ha stabil forsknings- og faglig eller kunstnerisk utviklingsvirksomhet av høy kvalitet relatert til sine fagområder.

§ 3-2 c) Institusjonen skal ha ansatte i undervisnings- og forskerstilling på de fagområder som inngår i studiene.

§ 3-2 d) Institusjonen skal ha akkreditering for minst ett studietilbud av minst fem års varighet, samlet eller som integrert studieløp, som gir selvstendig rett til å tildele høyere grad, og ha uteksaminert høyere grads kandidater i minst to år.

§ 3-2 e) Institusjonen skal ha en stabil forskerutdanning og selvstendig rett til å tildele doktorgrad, eller ha akkreditering for tilsvarende stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid.

1. Institusjoner med doktorgradsstudium skal ha jevnlig opptak av studenter og ha uteksaminert kandidater.
2. Institusjoner med stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid skal ha jevnlig opptak av stipendiater og ha uteksaminert kandidater.

§ 3-2 f) Institusjonen skal være tilknyttet nasjonale og internasjonale nettverk innenfor høyere utdanning, forskning og faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid, og skal delta i det nasjonale samarbeidet som gjelder forskerutdanning eller tilsvarende stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid.

§ 3-2 g) Institusjonen skal ha et tilfredsstillende fagbibliotek.

1. Institusjonen skal ha hensiktsmessige lokaler med arbeidsplasser, moderne teknologi og kompetent personale.
2. Institusjonen skal ha lett tilgjengelig relevante digitale og analoge samlinger og/eller tjenester for studenter og vitenskaplig personale.

Oversikt over dokumentasjonen som fulgte søknaden fra Handelshøyskolen BI

Søknad til NOKUT om akkreditering som vitenskapelig høyskole
NOKUTs søkerhåndbok – tabellvedlegg
Årsrapporter for Handelshøyskolen BI år 2004, 2005 og 2006
Handelshøyskolen BI – Strategisk program 2007-2010
Dokumentasjon av BIs gradsrettigheter
Studieinformasjon
Særavtaler mellom BI og interesseorganisasjonene FBI og BIFA
Oversikt over forskningspublikasjoner 2004-2006
Stiftelsen Handelshøyskolen BIs statutter
Organisasjonsbeskrivelse
Årsrapport om studiekvalitet 2006
Kontaktpunkter mellom BIs ledelse /administrasjonen og studentene
Plan for kompetanseutvikling
Arbeidsmarkedsundersøkelsen 2007
Årsrapport Læringsmiljøutvalg – LMU, 2006
Eksempler på anvendelse av BIs forskning i samfunns- og næringsliv
Lokale forskrifter for ansettelse og opprykk av vitenskapelig og pedagogisk personale ved Handelshøyskolen BI
Oversikt over leverte undervisningstimer av timeforelesere 2000-2007
Studieprogresjon og eksamensresultater ved studiestedene
Forskrift om studier og eksamen 2007/08
BIs doktorgradsreglement – Regulations for the degree of PhD at BI Norwegian School of Management
Chair/member of program committees for Scientific conferences
Reviewer for Scientific journals
Editor/associate editor / member of editorial boards in refereed journals/research book/monographs
Lokale bibliotekavtaler
Bruken av bibliotekets tjenester.

Program for institusjonsbesøkene

Program for institusjonsbesøket ved Handelshøyskolen BI - Nydalen 5.-7. november 2007. (Mellom møtene hadde komiteen en kort oppsummering).

Mandag 5.november	
1000-1300	Forberedende komitémøte
1300-1400	Møte med BIs ledelse
1415-1500	Møte med styreleder og –medlemmer
1515-1600	Møte med studentledelsen
1615-1700	Omvisning på campus med vekt på læringscenter og bibliotek
1700-1800	Møte med faglig ledelse
1800-1830	Oppsummering av dagens møter
Tirsdag 6. november	
09:00-10:00	Forskningen
1015-1100	Doktorgradsprogrammet
1115-1200	Internasjonal virksomhet
1200-1300	Lunsj
1300-1345	Møte med doktorgradsstudenter
1400-1445	Møte med bachelor- og masterstudenter
1445-1515	Møte med Executive studenter
1530-1645	Møte med faglig ansatte
1700-1745	Fjernundervisningen og nettverksmodellen
1745-1830	Oppsummering av dagens møter
Onsdag 7. november	
0900-0945	Administrasjon, fagl.leveranse, økonomi, ressurser, marked
1000-1045	Kontakt med samfunns- og næringsliv
1045-1300	Komitémøte – Lunsj
1300-1330	Avsluttende møte med BIs ledelse og styreleder
1330-1600	Komitémøte

Program for institusjonsbesøkene ved BI Buskerud (Drammen) 14. november 2007 og BI Trondheim 15. november.

Tirsdag 13. november	
1600-1830	Forberedende komitémøte
Onsdag 14. november	
0900-0945	Møte med BI ledelsen i Drammen
1000-1045	Omvisning på campus
1100-1145	Møte med studenttillitsvalgte
1200-1300	Lunsj
1300-1345	Møte med studenter
1400-1445	Møte med faglig stab
1500-1545	Møte med samfunns- og næringslivskontakter
1545-1630	Oppsummering av dagens møter
Torsdag 15. november	
0900-0945	Møte med den lokale BI-ledelsen i Trondheim
1000-1045	Møte med studentledere og tillitsvalgte
1100-1145	Møte med studenter
1200-1300	Lunsj
1300-1345	Møte med faglig stab

1345-1430	Omvisning på campus
1430-1515	Møte med samfunns- og næringslivskontakter
1515-1630	Oppsummering av dagens møter
Fredag 16. november	
0900-1600	Oppsummerende komitémøte i Oslo

Studenter, studiesteder og studieformer (2005-06)

	ANTALL					HELTIDS-EKVIVALENTER				
	Oslo	Nett	Stu.sted	7 avvikles	I alt	Oslo	Nett	Stu.sted	Avvikles	I alt
Bachelor heltid	4289	139	2411	766	7605	4289	139	2411	766	7605
Bachelor deltid	437	317	230	147	1131	208	225	121	73	627
Bachelor i alt	4726	456	2641	913	8736	4497	364	2532	839	8.232
Master	1003				1003	1003				1003
Ph.d.	79				79	79				79
Graduate i alt	1082					1082				1082
BMn	2186	1254	746	514	4700	709	426	296	180	1611
MMn	970		196	50	1216	485		98	25	608
MBA	58				58	47				47
Corp	574	75	285	281	1215	271	16	140	82	509
EVU i alt	3788	1329	1227	845	7189	1512	432	534	287	2765
Annen kursvirks.	301									
STUDENTER I ALT	9897	1785	3868	1758	17308	7091	796	3066	1126	12079

(Tallene i tabellen gjelder studenter tilmeldt studieprogrammer summert på kursnivå. På grunn av studentoverganger mellom studiesteder/studieformer, er det marginale usikkerheter i tallmaterialet. Helårsekvivalenter for deltidsstudenter er basert på sum ECTS for deltakelse på kursenivå dividert med 60 ECTS.)

NASJONALT ORGAN FOR KVALITET I UTDANNINGEN	
Sak./Dok.nr.: 2005/63-29	
Dato: 13/2-08	Klass.:
SRE	Adm.enhet: SA

NOKUT
Postboks 1708 Vika
0121 Oslo

Attn.: Sverre Redtrøen

Oslo, 12. februar 2008

**HANDELSHØYSKOLEN BIs SØKNAD OM AKKREDITERING SOM
VITENSKAPELIG HØYSKOLE - KOMMENTAR TIL RAPPORT FRA
SAKKYNDIG KOMITÉ**

Det vises til brev av 30. januar med oversendelse av endelig rapport fra sakkyndig komité (heretter kalt Komiteen) som har vurdert søknad fra Handelshøyskolen BI om akkreditering som vitenskapelig høyskole. Med dette brevet legger BI fram sine kommentarer til rapporten.

Innledningsvis ønsker BI å uttrykke sin tilfredshet med akkrediteringsprosessen. Den sakkyndige komiteen har utvist stor grundighet og profesjonalitet i måten den har satt seg inn i og analysert BIs organisasjon og virkemåte på. Arbeidet med søknaden, og forankringen av dette internt i organisasjonen, har mobilisert BIs medarbeidere og styrket fokuset på å videreutvikle BI som en kvalitetsskole. Kontakten med NOKUTs administrasjon har vært preget av profesjonell imøtekommenhet, og gjort kravene til både akkreditering og prosessens gang tydelige.

Rapporten fra Komiteen konkluderer enstemmig med å anbefale at BI gis akkreditering som vitenskapelig høyskole. BI har lest komiteens vurderinger og begrunnelser med stor interesse og stort utbytte, og det må også være lov å føye til, med stor glede. Komiteens analyser og konklusjoner tas derfor til etterretning.

I denne kommentaren vil vi knytte noen kommentarer til Komiteens anbefalinger for BIs videre utvikling, slik disse er oppsummert i syv punkter på rapportens side 37. Spesielt vil vi

benytte oss av muligheten til å utdype hvordan BI, i perioden etter at søknad ble sent i juni 2007, har arbeidet med å videreutvikle de forholdene som Komiteen tar opp.

Forholdstallet mellom vitenskapelige stillinger og høyskoleforelesere uten fast ansettelse ("rene undervisningsstillinger")

BI ser svært positivt på Komiteens konklusjon om at "...en høgskole som BI i stor grad har behov for å nytte forelesere med profesjonserfaring fra næringsliv og offentlig forvaltning for å koble praksis, teori og forskning sammen i sine profesjonsstudier". BI er samtidig enig med komiteen når det pekes på ønskeligheten av å komme frem til en bedre balanse mellom bruken av vitenskapelige stillinger på den ene siden, og høyskoleforelesere uten fast ansettelse, eller det Komiteen kaller rene undervisningsstillinger, på den annen side. For å oppnå dette er BI i ferd med å starte opp følgende tiltak:

- Listen over personer uten hovedtilknytning til BI vil nå bli gått kritisk gjennom med sikte på å vurdere om deres faglige og yrkesmessige bakgrunn fortsatt er viktig og relevant som supplement til BIs egne faglige ansatte. En slik gjennomgang kan både føre til at tjenestene til enkelte forelesere bringes til opphør, og til at bestrebelsene på å engasjere nye personer med tidsriktig og praksisnær kompetanse intensiveres. Det er særlig på BIs bachelorstudier at det benyttes et stort antall høyskoleforelesere uten fast ansettelse.
- BI ønsker fortsatt å benytte seg av et betydelig antall høyskoleforelesere, men vil samtidig, i samsvar med Komiteens konklusjon, arbeide for en bedre balanse mellom antallet slike undervisningsstillinger og størrelsen på vitenskapelig stab. Dette vil kreve en økning i antallet vitenskapelig ansatte. For å gjøre dette mulig vedtok BIs styre på sitt møte 11. februar å iverksette en kartlegging og kritisk gjennomgang av total ressursbruk med formål å få frigjort og/eller omdisponert ressurser for å styrke den vitenskapelige staben. Prosjektet, som har fått tittelen BIDRA, har som mål at det i løpet av 2010 skal spares inn kostnader i et omfang som gjør det mulig å styrke faglig stab med ressurser tilsvarende 20 nye professorater.

Heving av kompetansenivået i faglige stillinger

Komiteen har under institusjonsbesøkene fått inntrykk av at BI "... vil arbeide for å heve kompetansenivået slik at en større del av staben er ansatt i vitenskapelige stillinger som krever doktorgrad eller kompetanse som førstelektor, og at grunnlaget for å gi forskningsbasert undervisning på denne måten blir styrket". For å oppnå dette vil BI intensivere den innsatsen som i dag legges ned på følgende områder:

- BI har allerede i dag en stipendieringsordning som legger til rette for at innehavere av pedagogiske stillinger kan kvalifisere seg til vitenskapelige stillinger gjennom å søke opptak på BIs eller et annet doktorgradsprogram. Denne ordningen har hittil blitt praktisert ved at det er opp til de personer som ønsker det å søke. Framover vil det bli lagt mer systematikk, spesielt blant instituttlederne, i å oppmuntre og veilede egnede personer i valget av en slik karriere.

- Det har i flere år vært mulig for høyskolelektorer å følge et program ved HiO for å kvalifisere seg til førstelektornivå. Arbeidet med å identifisere og motivere egnede kandidater til dette programmet vil nå bli gitt mer oppmerksomhet. Deltakelse i slike program kan imidlertid ikke helt erstatte BIs egne bestrebelser på å la sine medarbeidere utvikle sin kompetanse "on the job". Dette vil bli forsøkt oppnådd ved å gjøre kompetanseutvikling til en mer påaktet del av linjelederansvaret for de faglig ansatte, dvs. gjennom mer aktiv "faculty management".
- Det er lansert en handlingsplan spesielt rettet inn mot kvalifisering av kvinnelige kandidater, spesielt for at kvinnelige førsteamanuenser skal oppnå professorkompetanse. Denne planen vil bli omtalt mer inngående under.

Kvalifisert akademisk personale ved lokale studiesteder

I forbindelse med arbeidet for å heve kompetansenivået i faglige stillinger (se over), peker Komiteen på "... at det ... kan bli vanskelig å rekruttere høyt kvalifisert akademisk personale til lokale studiesteder, som ikke har tilstrekkelig mange forskere til å kunne etablere et dynamisk akademisk miljø med vitenskapelige seminarer og pågående vitenskapelig dialog".

Komiteen har merket seg de 14 faglige stillingene som nå er under besettelse ved de fem regionale studiestedene. Søkerinteressen for disse stillingene, som allerede ved utlysning var øremerket regionale studiesteder, var svært god, også fra personer med førstestillingskompetanse. Dette tyder på at BIs regionale studiesteder er attraktive arbeidssteder for personer med gode faglige kvalifikasjoner. BI vil derfor fortsette med å bygge opp dedikerte faglige ressurser på hvert av studiestedene. Dog vil disse alltid utgjøre et begrenset antall i BIs nettverksorganisasjon.

Som det framgår av BIs søknad er det ikke planer om å utvikle de regionale studiestedene til selvstendige høyskoler. I stedet er strategien å bygge videre på det som er et av BIs fremste særprege, nemlig nettverksorganisering. Nøkkelen til å skape et dynamisk akademisk miljø for høyt kvalifisert akademisk personale på de regionale studiestedene er dermed å styrke de faglige integrasjonsmekanismene i nettverket. Dette vil skje langs de linjer som det er redegjort for i søknaden, og som Komiteen gir sin tilslutning til.

I perioden etter at BIs søknad ble innlevert, har integrasjonsmekanismene blitt styrket på følgende måter:

- Rollen som faglig ansvarlig på hvert studiested, som skal påse at det lokale faglige personale både videreutvikles og utnyttes optimalt, er nå besatt ved alle studiesteder
- Det er etablert en ny møtестruktur der de regionale faglig ansvarlige deltar i instituttmøtene i Nydalen på lik linje med instituttlederne.
- En arbeidsgruppe som rapporterer til viserektor arbeider med å finne gode måter hvorigjennom den enkelte lokale faglig tilsatte kan integreres i nettverket. Mandatet for denne gruppen er i tråd med det rådet som Komiteen gir, nemlig å søke etter "...innovasjoner i likhet med løsninger BI har funnet frem til på andre vanskelige områder".
- Det arbeides med å intensivere bruk av hospitering for det faglige personalet ved ulike studiesteder. Dette kan eksempelvis skje når en person gjennomfører et

forskningsprosjekt som medfører mye nærvær i en region der et annet av BIs studiesteder er etablert.

Rekruttering og kvalifisering av kvinner

Komiteen mener at "... BI bør søke ytterligere muligheter til å oppmuntre kvinner til en forskerkarriere og med ulike tiltak legge til rette for å rekruttere dem til vitenskapelige stillinger". BI slutter seg uten videre til dette, og har i november 2007, dvs. etter at søknad til NOKUT var avsendt, vedtatt en egen "Plan for mangfold og likeverd ved Handelshøyskolen BI". Dokumentet, som også inneholder et vedlegg med ajourført statistikk på området, følger vedlagt dette brevet. BI har satt opp følgende delmål for kjønnsfordelingen i vitenskapelige stillinger.

- Andelen kvinner i faglig stab skal økes fra 20 prosent i 2006 til 25 prosent i 2010
- Antallet kvinnelige professorer skal økes fra 7 i 2007 til minimum 10 i 2010

For å oppnå disse målene arbeides det med å iverksette blant annet følgende tiltak:

- Det skal utarbeides og offentliggjøres årlige statistikker som viser kjønnsfordeling for alle stillingskategorier, samt besluttende organer.
- Det skal utarbeides og offentliggjøres årlige rekrutteringsstatistikk for både søkere og nyrekrutterte til faglige førstestillinger (førstelektor, undervisningsdosent, førsteamanuensis og professor) samt administrative og faglige lederstillinger.
- De grupper som utpekes til å arbeide med rekruttering til Handelshøyskolen BI skal fortrinnsvis bestå av både kvinner og menn.
- Det skal utbetales en bonus på kr 100.000 i disponible forsknings-/reisemidler til instituttet, for hver kvinnelig professor instituttet rekrutterer/kvalifiserer.
- Det etableres særskilte støtteordninger for kvinnelige medarbeidere som ønsker å kvalifisere seg til faglige førstestillinger.

Publisering

Komiteen gir anerkjennelse til BIs publisering av sin forskning, og anbefaler "... en fortsatt satsning på publisering i velrenommerte internasjonale tidsskrifter i kombinasjon med næringslivstilknyttet og samfunnsrelevant forskning som kan være verdifull for videre utvikling av undervisningen".

Etter at NOKUT-søknaden var sendt startet en prosess med å utforme spesifikke mål for publiseringsaktiviteten. Dette gjelder både mål for den enkelte ansatte i faglig stilling, og for institusjonen som helhet. Disse målene vil, når prosessen er ferdig, bli formidlet og fulgt opp av den faglige linjeledelsen.

Det overordnede målet er at faglig ansatte ved Handelshøyskolen BI minst skal publisere på nivå med sammenlignbare institusjoner i Europa. Med forbehold om endringer i den endelige utformingen av de spesifikke målene, kan dette hovedmålet operasjonaliseres i følgende

delmål, der begrepene publiseringspoeng og -nivå henspiller på kriterier som benyttes i det statlige finansieringssystemet for universiteter og høyskoler:

- Alle faglige medarbeidere i forskerstillinger og vitenskapelige stillinger skal bidra med ett publiseringspoeng per år som et gjennomsnitt over en femårsperiode.
- Alle faglige medarbeidere i pedagogiske stillinger skal minst bidra med 0.2 publiseringspoeng per år som et gjennomsnitt over en femårsperiode
- For å sikre publisering i de vitenskapelig mest anerkjente kanaler skal minst 40 prosent av oppnådde publiseringspoeng skje gjennom publiseringskanaler på nivå 2

BI vil fremover også arbeide med å utforme mål for publisering i kanaler og gjennom medier som sikrer en mer direkte og fortløpende dialog med studenter og næringslivet i forskningsprosessen.

For fortsatt å bidra med faglige innspill til debatten i det offentlige rom er det utformet følgende mål:

- BI skal hver dag være synlig i en eller flere sentrale medier, basert på faglig tyngde. Kvalitet er viktigere enn kvantitet, både i valg av mediekanal og i det som formidles.

Studentutveksling og internasjonalisering av læringsmiljøet

Komiteen anbefaler at "... BI undersøker hva som er grunnen til at ikke flere studenter ønsker å reise ut og inn til BI".

Vedlegg 1 (tabell 7) i søknaden til NOKUT oppgir BI at det i *kalenderåret* 2006 reiste 264 studenter ut, og 330 studenter inn, gjennom BIs utvekslingsordninger. Legges *studieåret* 2006/2007 til grunn, er tallene henholdsvis 312 og 407, altså en viss bedring. Om dette er et kortsiktig utslag eller en ny trend er for tidlig å si, men BI har satt i gang en rekke tiltak for ikke bare å øke studentutvekslingen, men også trekke flere utenlandske studenter til de ordinære studiene, slik at læringsmiljøet ved BI internasjonaliseres ytterligere.

- BIs mål er at i 2010 skal 450 studenter ut og inn på utveksling.
- 350 utenlandske studenter deltar i dag i BIs egne bachelor- og masterprogrammer, og bidrar til en betydelig internasjonalisering av læringsmiljøet i Norge. Også dette antallet skal heves til 450 i 2010.
- Det normale utvekslingssemesteret skal flyttes fra 4. til 5. semester i bachelorstudiet. Når utvekslingen kan planlegges lenger ute i studiet, og studentene får bedre tid til å områ seg i sin studietilværelse, forventes dette å øke sjansen for at flere studenter vil reise ut.
- Det planlegges en endring av bachelorstudiet med innføring av valgfagsordning mot slutten av det treårige studieløpet. Dette vil øke fleksibiliteten med tanke på å kunne innpasse et studieopphold i utlandet i den norske bachelorgraden.
- Det vil bli arbeidet for at flere innvekslingsstudenter skal ta sitt studieopphold ved de regionale studiestedene.
- Det arbeides kontinuerlig med å undervise flere kurs på engelsk. Dette vil kunne øke både innveksling og antallet utenlandske deltakere til BIs ordinære studier.
- Antallet utenlandske universiteter og høyskoler som deltar i BIs utvekslingsprogram øker stadig.

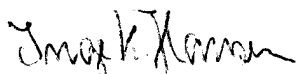
- Fra høst 2008 vil BI kunne tilby sine studenter deltagelse i fire "double degree" - programmer på masternivå med utenlandske læresteder. Dette vil øke muligheten til å kombinere studier i Norge og utlandet på masternivå.
- Etter en meget vellykket start i fjor sommer, vil nå BIs internasjonale sommerprogram bli trappet opp. Dette vil bl.a. ha stor betydning for videre ekspansjon av studentutvekslingen mot U.S.A., der studentene er lite villige til å reise på utveksling i de ordinære semestrene.
- Studentforeningene ved BI vil starte et arbeid for å styrke integreringen av sine utenlandske medstudenter og derved ta ansvar for å skape et inkluderende og attraktivt studentmiljø for alle.
- Omlegging av de fireårige sivilstudiene til 3 + 2 har hatt konsekvenser for utvekslingstallene de siste tre årene. 2007/2008 er det første året deltakerne på disse studiene kan reise ut både på bachelor- og masterdelen av studiet. Det er en økning i antall studenter som søker utveksling til 360 for 2008/09, mot 318 for 2007/08. Det er rullerende opptak til utvekslingsordningen, slik at søkertallene til 2008/09 forventes å øke ut over våren.

Undervisning i informasjonskompetanse

Komiteens siste anbefaling går ut på at "... informasjonskompetanse kan integreres i fagtilbudene på flere fagområder". BI tolker denne anbefalingen som at de informasjonsbaser som nå er tilgjengelige gjennom BIs bibliotek, bør brukes mer aktivt i studiene.

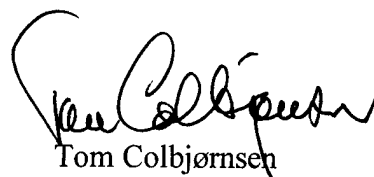
- Samtlige kursansvarlige vil bes om å inkorporere informasjon om hvordan informasjonsbasene kan og vil bli brukt i studiet i sine kursbeskrivelser.
- BI reviderer nå sitt bachelorstudium med sikte på innføring av ny modell fra høstsemesteret 2009. I den forbindelse arbeides det med hvordan undervisningen kan tilpasses de krav som stilles i kvalitetsreformen, og gjøre seg nytte av teknologiske og pedagogiske nyvinninger. Bruken av informasjonsbaser og ulike informasjonsmedier vil stå sentralt i den forbindelse.

Som det framgår av ovenstående har Handelshøyskolen BI hatt stort utbytte av de anbefalinger Komiteen har gitt. På noen av de områder Komiteen omtaler har BI allerede satt i gang ulike tiltak. På andre områder har Komiteens rapport påskyndet oss til å starte et forbedringsarbeid. Uansett har Komiteens vurderinger og anbefalinger gitt BI svært verdifulle innspill i det fortløpende arbeidet med å videreutvikle BI til en handelshøyskole som gjennom faglig tyngde og relevans markerer seg på et høyt europeisk nivå.

Inge K. Hansen
Styreleder

Med vennlig hilsen

Tom Colbjørnsen
Rektor

Vedlegg: Plan for mangfold og likeverd ved handelshøyskolen BI.